

OPENBARE VERGADERING VAN 15 februari 2017

Voorzitter: de heer P.E.J. den Oudsten

Aanwezig: de dames K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), W. Paulusma (D66), F. Woudstra (D66), M. van Duin (SP), L.R. van Gijlswijk (SP), C. Bloemhoff (PvdA), S.M. Brouwer (PvdA), P. Brouwer (GroenLinks), G. Chakor (GroenLinks), F.T. Folkerts (GroenLinks), S.A. Koebrugge (VVD), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), A.K. Kuik (CDA (*t/m agendapunt 9a*)), M.E. Woldhuis (100% Groningen) en de heren B.N. Benjamins (D66), K.D.J. Castelein (D66), J.H. Luhoff (D66), C. Schimmel (D66), A.J. Wonink (D66), de heer E. Zirkzee (D66), D. Brandenburg (SP), J.P. Dijk (SP), B. de Greef (SP), W.H. Koks (SP), M. van der Laan (PvdA), J.P. Loopstra (PvdA), D.J. van der Meide (PvdA), D.S. Ruddijs (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), J.R. Honkoop (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij), M. Bolle (CDA), R. Lamers (CDA) (*vanaf agendapunt 9b*), H.P. Ubbens (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), A.P.M. Banach (Student en Stad), R.J. Lammers (Student en Stad) en G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Afwezig m.k.: de heer W.B. Leemhuis (GroenLinks)

Griffier: de heer P.A. Kommerij

Secretaris: de heer P. Teesink

Wethouders: de heren P.S. de Rook (D66), T. Schroor (D66), J.M. van Keulen (VVD), R. van der Schaaf (PvdA) en M.T. Gijsbertsen (GroenLinks)

1. Opening, mededelingen, vaststelling agenda en verslagen

De VOORZITTER: De vergadering is geopend. Er is bericht van verhindering van de heer Leemhuis.

1.a: Vaststelling agenda

De VOORZITTER: Ik stel u voor de agenda vast te stellen maar om de benoemingen te verschuiven naar agendapunt 9. Akkoord?

1.b: Vaststelling verslagen

De VOORZITTER: Dan begin ik bij het vaststellen van de verslagen. Ik neem aan dat dit conform is?

2. Benoemingen (wordt agendapunt 9)

3. Rondvraag en interpellaties (n.v.t.)

4. Initiatiefvoorstellen

4.a: Initiatiefvoorstel Tiny Houses (gewijzigd initiatiefvoorstel 10 februari 2017) + Preadvies initiatiefvoorstel PvdD en GroenLinks over grote ideeën voor kleine huisjes, Tiny Houses in Groningen (collegebrief 28 december 2016)

De VOORZITTER: Er ligt een initiatiefvoorstel en ik geef graag de fracties het woord. Ik laat mij altijd even informeren over hoe dat ook alweer gaat. Het gaat als volgt: eerst de raad, dan het college en dan de initiatiefnemers. Nou, gaat uw gang. Mevrouw Brouwer.

Mevrouw BROUWER (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Dan bijt ik het spits af. Tiny houses, een sympathiek idee. In plaats van zo groot mogelijk te gaan wonen, juist zo klein mogelijk gaan wonen en dan nog ecologisch verantwoord ook. Maar, zoals tijdens de commissie bleek, zijn er nog wel wat vragen over deze kleine huisjes, zoals: hoe klein? Hoe permanent? Wat voor voorzieningen moeten ze hebben? Een aansluiting op het riool of niet? En wat zijn de behoeften van de mensen die in een tiny house willen

gaan wonen nu eigenlijk? Vragen die eerst beantwoord moeten worden voordat we een definitieve beslissing nemen waar deze kleine huisjes gebouwd kunnen worden. Goed dat het initiatief daarom ook is aangepast, dat er eerst een bijeenkomst komt waar deze vragen beantwoord kunnen worden. Daarbij wordt ook meegenomen wat een goede locatie is en dan kunnen we op een later moment beslissen waar ze precies gebouwd kunnen worden.

De VOORZITTER: Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. We vinden het heel goed dat er ruimte is voor allerlei bijzondere woonvormen. In de woonvisie, die wij ook hebben onderschreven, wordt die ruimte ook geboden. Groningen heeft een traditie hoog te houden wat betreft kleine woningen, zie maar de vele hofjes in de stad met hofjeswoningen. De indieners denken aan een specifieke groep die belangstelling zou hebben voor het wonen in een tiny house. Ze schrijven dat het lastig is voor jongeren om betaalbare huisvesting te vinden en dat er steeds meer eenpersoonshuishoudens komen en dat er steeds meer mensen zijn die duurzaam en klein willen wonen, onafhankelijk van het aanbod van woningbouwcorporaties en particuliere bouwers. Maar het is de vraag of die groeiende groep eenpersoonshuishoudens zo duurzaam en klein wil wonen. Met andere woorden: vinden de indieners dat die groep samenvalt met mensen die volgens hen klein en duurzaam willen wonen? Daar graag een reactie op.

Verder is het zo dat die hele beweging van tiny house een andere houding tegenover wonen vergt dan de moderne woonconsument heeft. Is dit onderzocht door de indieners? Ik wil een vergelijking trekken met de jaren '70, waarin de beweging van Centraal Wonenprojecten is opgekomen. Er is her en der in het land een aantal projecten gebouwd. Er staat er één in Beijum, aan de Bentismaheerd en die floreert erg goed maar het kost heel veel voorbereidingstijd om zo'n project tot stand te brengen. Het vergt een bepaalde sociale instelling om zo te gaan wonen. Je moet namelijk heel veel dingen gaan delen. Dus de vraag aan de indieners is: hebben ze aan die sociale dimensie gedacht?

Verder heb ik een opmerking over dat gridloos wonen. Dat woord had ik nog nooit gehoord maar dat betekent dus: geen waterleiding en geen riolering. Daar maken we echt wel bezwaar tegen want dat is echt teruggaan in de tijd. Het is namelijk een aanslag op de volksgezondheid om dat niet te willen hebben. En over de ruimte: er is een heel leeg terrein in Ten Boer. Daar zijn wij ook in december geweest met platform Gras. Er staat een prototype van een tiny house in Hoogkerk. Dat kunnen we ook bekijken. Het aantal tiny houses is ook belangrijk voor de exploitatie. Hebben de indieners daar een idee over, wanneer de aantallen exploitabel worden?

Financiën is een derde punt dat we even willen aanvoeren. Daarover heeft het initiatiefvoorstel het niet. Wat mag het evenement dat zij voorstellen kosten en uit welk potje wordt het gefinancierd?

Ten slotte, het evenement onderschrijven wij, behoudens de financiën waar wij hopelijk nog informatie over krijgen. En dat het evenement in Ten Boer zou moeten plaatsvinden. Immers; wij moeten er maar aan wennen dat het zwaartepunt van de gemeente in oostelijke richting wordt verplaatst. Dus ik stel voor om dat te gaan doen. Heel graag reacties. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Voorzitter, dank u wel. De VVD vindt dat eenieder die in de stad wil komen wonen of blijven wonen, dit zoveel mogelijk op zijn eigen wijze moet kunnen doen, zowel waar men dat doet als in wat voor huis men dat wil doen. De stad zal dus meerdere mogelijkheden moeten bieden, zodat men zelf zijn keuze kan maken. Als je in de binnenstad wilt wonen moet dat kunnen, zie de ontwikkeling in de Lutkenieuwstraat. Als je aan de randen van het centrum wilt wonen, moet dat ook kunnen. Ik noem de Oosterhamrikzone en uiteraard het Suikerunieterrein. En als je in een waterrijk gebied wilt wonen, hebben we Meerstad in de aanbieding. Die vrije keus voor wonen betreft ook een variëteit aan gebouwen en wij vinden het prima dat deze wordt uitgebreid met tiny houses.

Wat voor ons belangrijk is, is dat voor die variëteit wel liefhebberij moet zijn. Dus ook wat de tiny houses betreft moet serieus worden onderzocht of er markt voor is. Anders doen wij hier een aanbod op een vraag die er niet is.

Ook zou wat ons betreft bekeken moeten worden waar die tiny houses kunnen komen en waar ze inpasbaar zijn in de bestaande bouw of nieuwbouw van huizen, zodat er gemêleerde buurten ontstaan en wij geen tiny-house-enclaves krijgen.

Kortom, een mooi initiatief van GroenLinks en Partij voor de Dieren, waar wij op voorwaarde van marktonderzoek in een goede inpassing mee in kunnen stemmen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. In de commissie had ik al aangegeven dat ik als kind een droom had om later in een hut te gaan wonen. Het is misschien een beetje een flauwe grap maar ik snap de behoefte aan een tiny house en de interesse van mensen daarin wel. Ik vind alleen dat het college in het preadvies heel veel zinnige dingen zegt over dat je moet kijken naar de tijdelijke aard ervan, aansluiting op nutsvoorzieningen of niet, of er geschikte locaties zijn maar vooral of er met enige zekerheid is te zeggen of mensen ook echt commitment hebben om ook in zo'n tiny house te gaan wonen. Als aan die voorwaarden wordt voldaan, naar aanleiding van zo'n event dat wordt georganiseerd, kan dit op onze steun rekenen.

De VOORZITTER: De heer Banach.

De heer BANACH (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Tiny houses is een sympathiek voorstel en wat ons betreft dank aan de indieners hiervan. Het onderstreept het duurzame karakter dat wij ook als stad willen uitstralen, zeker gezien de doelstelling die wij hebben gesteld. Het sluit er goed bij aan. Een aantal zaken is nog onduidelijk en wat ons betreft is het erg goed dat we daarom een symposium of evenement gaan organiseren, waar wij nog antwoord hopen te krijgen op vragen als: wie gaan daar dan wonen en waar zal het dan zijn en welke vraag speelt er nu eigenlijk en hoe kunnen wij daar dan op inspelen? Dus we zien het met vertrouwen tegemoet. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Schimmel.

De heer SCHIMMEL (D66): Dank u wel, voorzitter. Ook mijn fractie is zeer enthousiast over het voorstel en ik zou nogmaals de indieners ervoor willen bedanken. Tegelijkertijd, we hoorden het al zowel in de commissie als hier, leven er nog wat vragen. Ik denk dat het college ook een goed preadvies heeft gegeven, dat wij eerst een evenement doen en dan gaan kijken of we het mogelijk kunnen maken en op wat voor manier. Natuurlijk, het past binnen onze duurzaamheidsdoelstelling maar het is wel belangrijk dat het op een goede manier gebeurt. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank aan de twee partijen, de Partij voor de Dieren en GroenLinks, om dit initiatief in te dienen. Zoals anderen ook gezegd hebben: het past ook in de kenmerken van duurzaamheid en minder ruimtebeslag. Zoals de VVD aangaf willen we mensen graag faciliteren in allerlei manieren van wonen en dit is er een van. Ik denk dat het heel goed is om de randvoorwaarden te verkennen. Wij noemden bijvoorbeeld dat het er niet moet gaan uitzien als een verlopen camping in de stad. Dat hoeft absoluut niet maar laten we die randvoorwaarden met elkaar wel duidelijk aangeven, zodat we in de toekomst tot een uitvoeringsplan kunnen komen.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja dank u wel, voorzitter. Dank ook aan de indieners voor dit mooie voorstel. Wat ons betreft is dit een unieke kans om met mantelzorgwoningen, een initiatiefvoorstel van het CDA van een aantal jaren geleden, een koppeling te maken om te kijken of daar mogelijkheden voor zijn. Mensen moeten langer thuis blijven wonen. Dat moet ook maar net kunnen. Het zou een heel mooie toevoeging kunnen zijn op bestaand beleid, dus als de wethouder dat ook nog even mee wil nemen. Op de gang net was het wel even leuk, we noemden het een rechtse hobby of een linkse hype. Maar goed, we moeten eerst maar eens even kijken of er überhaupt wel behoefte aan is. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Anderen nog? Niet? Het college.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Dank u wel, voorzitter. Linkse hobby, rechtse hype, ik weet het niet. Rechtse hypes hebben we tegenwoordig genoeg, volgens mij. Even serieus, nu. Ook namens het college een aantal toevoegingen die goed aansluiten bij ons eigen preadvies maar ook bij de zaken die net door u gezegd zijn, ook al in de commissie. Dank ook namens het college en complimenten aan de initiatiefnemers. Het is een idee dat heel goed aansluit bij een aantal wereldwijde trends, zeker ook in

onze stad. Het voorziet in een speciale behoefte. Niet alleen als het gaat om de omvang en verschijningsvorm van de woning maar ook in de manier van leven en wat daar allemaal bij komt kijken. Als je puur kijkt naar de term 'tiny houses', kleine woningen, dan hebben we daar volgens mij in de stad al heel veel van. Maar dit is natuurlijk een heel andere vorm van wonen, die we inderdaad nog niet kennen. Dan zou je kunnen zeggen, zeker in een stad als Groningen: "Laten we aan de gang gaan. Laten we experimenteren en als het misgaat, dan stoppen we weer." Nadeel is wel dat, op het moment dat je met woonbestemmingen gaat werken, daar altijd rechten aan zitten voor de mensen die er wonen en ook belemmeringen voor de omgeving. Dat betekent wel altijd, als je met woningen aan de slag gaat, dat je wel een vorm van zorgvuldigheid nodig hebt die natuurlijk prima te combineren is met de ambitie. Vandaar dat wij die vragen ook gesteld hebben en opmerkingen gemaakt hebben die ook door u zijn overgenomen en die we in het te organiseren evenement daadwerkelijk in de praktijk kunnen verkennen. Het is niet alleen maar een evenement waar we met elkaar in een zaaltje gaan zitten en er over gaan praten, maar we willen echt een aantal tiny houses tijdelijk in de stad neerzetten om te kijken hoe het nou in de praktijk gaat werken.

Ook een thema als gridloos wonen; er werd net al door mevrouw Riemersma aangegeven dat daar aantrekkelijke kanten aan zitten. Het is niet per se een stap terug. In deze tijd kan het ook een stap vooruit zijn. Maar het roept wel vragen op en risico's, zeker op lange termijn. Mensen die er voor het eerst gaan wonen dragen het initiatief en die zijn natuurlijk heel enthousiast over alle uitgangspunten en delen die ook maar je moet ook een oplossing bedenken die op langere termijn houdbaar is. Vandaar dat we het gaan verkennen via het evenement.

Kortom, een goed initiatief. Het sluit aan bij een wereldwijde trend en we gaan eens kijken hoe wij als stad Groningen hier ook een belangrijke rol in kunnen spelen.

De VOORZITTER: De heer Van der Glas.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, raadsleden voor de mooie woorden die ik net gehoord heb. Ik zou graag mijn woordvoering willen beginnen met een fragment uit een meesterwerk van de vaderlandse literatuur. "Pluk had een klein rood kraanwagentje. Hij reed ermee door de hele stad en hij zocht naar een huis om in te wonen. Af en toe stopte hij en vroeg hij aan de mensen: "Weet u niet een huis voor mij?" Dan dachten de mensen even na en zeiden: "Nee", want alle huizen waren vol. Eindelijk reed Pluk naar het park. Hij zette zijn wagentje tussen twee bomen en ging op een bankje zitten. "Misschien kan ik vannacht in het park blijven slapen", zei hij hardop. "Dan slaap ik in mijn wagentje onder de bomen." En toen hoorde hij een stem boven zich: "Ik weet een huis voor je", zei de stem."

Voorzitter, Annie M.G. Schmidt heeft dit in 1971 al met een vooruitziende blik geconstateerd. Er is namelijk anno nu in Nederland een grote groep mensen opgestaan die een andere kijk op wonen hebben gekregen. Pluk gaat uiteindelijk wonen in het torenkamertje van de Petteflet. Deze grote groep mensen kiest voor tiny houses. Mensen die niet hechten aan een grote, dure woning maar bewust kiezen voor kleine, compacte huizen met een lage ecologische voetafdruk. GroenLinks ziet in dit voorstel een kans om vraag en aanbod bij elkaar te brengen. Dat betekent eerst inventariseren of er interesse is, hoe groot deze groep is, wat de wensen zijn en welke gebieden mogelijk geschikt zijn. Vragen die uit uw raad net ook al zijn naar voren zijn gekomen. Wij zijn tevreden met de aanpak, zoals omschreven in het preadvies en we zijn benieuwd naar de uitvoeringsplannen van het college. Want voorzitter, wie het kleine niet eert, is het grote niet waard.

Ik zou graag nog even in willen gaan op wat mevrouw Riemersma zei. Ik ben blij dat u kwam met het voorstel van Centraal Wonen want ik heb daar vier jaar zelf gewoond. Ik heb geleefd tussen een sauna en een donkere kamer en een café en een dagverblijf, allemaal initiatieven die vanuit de groep zelf ontplooid zijn. Dat geldt ook voor deze initiatieven. Wij hebben er alle vertrouwen in dat dit goed opgepakt wordt door deze groep mensen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. En ook dank u wel, raadsleden, voor de positieve reacties die wij hebben gekregen op ons voorstel, ook vanuit het college.

Het voorstel is ontstaan vanuit vragen van bewoners uit de stad, die een woonvorm willen die nog niet echt mogelijk is in de stad. We vinden het dan ook erg mooi om te zien dat hun wensen gehoord en gedeeld gaan worden, waarschijnlijk. In het vernieuwde voorstel geven wij het college de opdracht om een inventarisatie te doen van mogelijke gebieden, zodat deze meegenomen kunnen worden naar het

evenement, om vervolgens daar overlegd te worden met geïnteresseerde mensen. En dat zijn er veel, denken wij. We zijn ervan overtuigd dat er iets heel moois voort kan komen uit deze samenwerking. Een plek waar mensen een huisje kunnen bouwen zoals ze het zelf willen. In overleg natuurlijk met de gemeente. Dan zouden we als Groningen ook een primeur hebben want nergens anders in Nederland kunnen mensen nu legaal wonen in een zelfgebouwd of -ontworpen tiny house. We zien er erg naar uit dat de dag zo ver is. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan stel ik voor dat wij met elkaar kijken hoe de stemming uitvalt. Ik attendeer u even op het volgende: in het systeem zitten twee voorstellen. Het initiatiefvoorstel Grote ideeën, enzovoort. Dat is het voorstel waarover u stemt. Achter het preadvies initiatiefvoorstel, dat is de brief van het college, zit ook het initiatiefvoorstel gehecht maar daar staat nog het oude voorstel in. Dus u moet daar even om denken. Akkoord? Dan gaan we stemmen.

38 voor, 0 tegen. Het voorstel is aanvaard.

5. Ingekomen stukken

5.a: Lijst van ingekomen collegebrieven

Nr. raad	Onderwerp	Ontvangen d.d.	afhandeling	cie. datum
1	Stand van zaken realisatie afspraakbanen	25-1-2017	via cie. W&I	8-2-2017
2	Reacties op besluiten van Haren	26-1-2017	via cie. F&V	8-3-2017
3	Tweede Kamerverkiezing 15 maart 2017	26-1-2017	via cie. F&V	8-3-2017
4	Financiële afronding cascorenovatie Stadsschouwburg	26-1-2017	via cie. R&W	8-3-2017
5	De Bewegende Stad projecten 2016-2017	26-1-2017	via cie. O&W	8-3-2017
6	Reactie college op Managementletter tussentijdse controle 2016 PwC	27-1-2017	via cie. F&V	8-3-2017
7	LTA raadscommissie O&W	31-1-2017	via cie. O&W	8-3-2017
8	Stand van zaken MFA de Wijert	1-2-2017	via cie. O&W	8-3-2017
9	Voortgang project eenrichtingsverkeer Herebrug	2-2-2017	via cie. B&V	22-3-2017
10	rekenkamerbrief - Resultaten vooronderzoek naar outsourcing gemeentelijke ICT	2-2-2017	via cie. F&V	8-3-2017
11	Resultaten najaarsinspectie kastanjeziekte 2016	10-2-2017	via cie. B&V	22-3-2017
12	Ontwikkelingen rondom kunstgrasvelden	10-2-2017	via cie. O&W	8-3-2017
13	Overzicht moties Aanpak Ring Zuid	10-2-2017	via cie. B&V	22-3-2017

5.b: Lijst van ingekomen overige stukken

Nr.	Afzender	Onderwerp	Dagmail d.d.	Advies/afhandeling
1.	Burger	Wunderline echt wel zaak van de Stad Groningen	26-1-2017	Tkn.
2.	Burger	Bestuurlijke samenwerking Wunderline project kan beter	26-1-2017	Tkn.
3.	Detailhandel Nederland	Tweetal onderzoeken	26-1-2017	Via cie. W&I

4.	FNV Zorg en Welzijn	Conclusies van het cliëntervaringsonderzoek WMO gemeente Groningen 2015 ter discussie gesteld	26-1-2017	Via cie. O&W 1-2, punt B1
5.	Meerburg & Mok advocaten	Persverklaring Ali K. n.a.v. uitlatingen burgemeester	26-1-2017	Tkn.
6.	Oikocredit Nederland Fonds	Jaaroverzicht 2016	27-1-2017	Tkn.
7.	Gemeente Delfzijl	Aangenomen motie Lijst Stulp inzake teletekst RTV Noord	27-1-2017	Tkn.
8.	Coalitie Haren	Afschrift van brief aan coalitiefracties Provinciale Staten m.b.t. gemeentelijke herindeling	27-1-2017	Tkn.
9.	Ondernemingsraden sw bedrijven	Manifest	30-1-2017	Tkn.
10.	Coalitie Haren	Brief aan gemeenteraden van Groningen en Ten Boer m.b.t. gemeentelijke herindeling	30-1-2017	Via cie. F&V 1-2, punt B1
11.	De KlantenAdviesRaad (KAR) Huurdersorganisatie Lefier	Oproep om verhuurdersheffing te schrappen in het Regeerakkoord	31-1-2017	Via cie. R&W
12.	Raadslid A. Kuik (CDA)	Ontslagbrief	31-1-2017	Tkn.
13.	Burger	Kunstgras met rubberbandgranulaatkorrels toch nog ernstig verdacht	31-1-2017	Tkn.
14.	Burger	Afschrift van brief aan Provinciale Staten met reactie op brief coalitie Haren i.k.v. de gemeentelijke herindeling	1-2-2017	Via cie. F&V 1-2, punt B1
15.	Bewoners Marqant, Perseusstraat en Voermanstraat	Reactie op bijeenkomst Update Ontwikkelstrategie Reitdiepzone	1-2-2017	Cie. R&W
16.	Diverse bewoners	Fietspad Groningen- Sauwerd: Herinrichting van de Grote Beerstraat maakt fietspad tóch onmogelijk	2-2-2017	Cie. B&V 8-2, A6
17.	Diverse bewoners	Betreft inrichting Grote Beerstraat, Groningen agenda 8-02	2-2-2017	Cie. B&V 8-2, A6
18.	Gedeputeerde Staten Provincie Groningen	Brief aan Minister van BZK m.b.t. herindelingsadvies	2-2-2017	Cie. F&V
19.	Toekomstige bewoners ZON wonen II	Inrichting Grote Beerstraat	2-2-2017	Cie. B&V 8-2, A6
20.	Toekomstige bewoner ZON wonen II	Fietspad en herinrichting Grote Beerstraat	3-2-2017	Cie. B&V 8-2, A6
21.	Gemeente Tiel	Motie accountantsverklaring bij jaarrekening	3-2-2017	Tkn.
22.	Burger	Snelle treinen kunnen uit Toekomstbeeld Openbaar Vervoer 2040	3-2-2017	Tkn.
23.	Bewoners	Inspraakavond betreft nieuwe woningbouw (plannen) Woldringhterrein	4-2-2017	Cie. R&W
24.	NLVOW	Feiten doen er niet meer toe!	7-2-2017	Tkn.
25.	Burger	Papiercontainer Groningen	7-2-2017	Tkn.
26.	Burger	Vuurwerkoverlast	7-2-2017	Tkn.
27.	Platform Cultureel Erfgoed Groningen	Zienswijze ontwerp bestemmingsplan Herziening regels wonen	8-2-2017	Cie. R&W
28.	Burger	Rapport Committee of Regions over missende grensverbindingen	9-2-2017	Tkn.

29.	Minister Plasterk	Afschrift van brief aan Burgercomité Haren	10-2-2017	<i>Te betrekken bij raad 15-2, punt 7a</i>
30.	Natuurmonumenten	Aanvalsplan voor het Nederlandse landschap	10-2-2017	Tkn.
31.	Het Vergeten Kind	Cliëntpositie kinderen in de maatschappelijke en vrouwenopvang	13-2-2017	Cie. O&W
32.	VGG	Nieuwe voorzitter per 1 maart 2017	13-2-2017	Tkn.
33.	Ondernemingsraden SW bedrijven Nederland	Update manifest	13-2-2017	Tkn.

De VOORZITTER: Zijn daar nog opmerkingen over? Niemand? Dan gaan we naar de conformstukken.

6. Conformstukken

De VOORZITTER: Heeft iemand over de conformstukken nog een stemverklaring? Niemand? Dan gaat het om de volgende stukken:

6.a: Wijziging Centrumregeling beschermd wonen (raadsvoorstel 21 december 2016, 6098746) + Evaluatie 1^e fase transformatie-opdracht beschermd wonen en opvang (collegebrief 21 december 2016)

6.b: Hernieuwde vaststelling bestemmingsplan Noordoosthoek Hoornse Meer (raadsvoorstel 12 januari 2017, 6133176)

6.c: Kredietaanvraag fietsenstallingen P+R locaties (raadsvoorstel 20 januari 2017, 6146301)

6.d: Verordening kwaliteit vergunningverlening toezicht en handhaving omgevingsrecht (raadsvoorstel 6 januari 2017, 6120590)

De VOORZITTER: Ik stel u voor om daar in een keer conform over te besluiten.

7. 1-minuut interventies

7.a: Bestuursovereenkomst Herindeling Groningen, Ten Boer en Haren (raadsvoorstel 12 januari 2017, 6133538)

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? Mevrouw Woldhuis heeft het woord.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Dank u wel, voorzitter. Ja, het is bizar en wij moeten eigenlijk iets vinden van een bestuursakkoord tussen drie partijen maar één van de partijen weigert hieraan mee te werken. Wat maakt het dan eigenlijk nog uit wat wij van het akkoord vinden? Is er wel sprake van een akkoord? Dat Haren niet wil meepraten is natuurlijk haar goed recht. De democratisch gekozen volksvertegenwoordiging van Haren mag dat besluiten. Het is ook helemaal niet vanzelfsprekend dat in Den Haag besloten wordt dat Haren mee moet doen met deze herindeling. Of dit akkoord dus enige toegevoegde waarde zal hebben blijft een vraag voor de toekomst. Wat ons betreft is Haren welkom bij ons als nieuwe gemeente, als ze dat tenminste zelf ook wil. Onze fractie heeft nog wel een advies aan Haren: om een eind te maken aan de opgelopen meningsverschillen zou een referendum niet misstaan. In Den Haag zullen ze ook zeker nieuwsgierig zijn naar de uitslag van zo'n referendum. In elk geval willen ze vast wel op de uitslag wachten met hun besluitvorming.

Ondanks deze kritische kijk op het bestuursakkoord gaan wij toch niet tegenstemmen. Ten Boer is ook erbij betrokken en alle afspraken tussen Groningen en Ten Boer hebben onze goedkeuring. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Lammers.

De heer LAMMERS (Student en Stad): Ja dank u, voorzitter. Op de inhoud van de bestuursovereenkomst hebben wij weinig aan te merken. Het lijkt ons in het belang van alle betrokken partijen, alle betrokken gemeenten om dit document vast te stellen. De bestuursovereenkomst is een volgende stap in het proces van herindeling en daarmee ook een moment om als gemeenteraad van Groningen de gang van zaken te evalueren. We hebben als gemeente vorig jaar vastgesteld dat de herindeling Groningen met Ten Boer geen hinder mag ondervinden van het bijvoegen van Haren. De coalitie van Haren heeft ons middels een brief direct aangegeven dat dit wel het geval gaat zijn. Wij worden echter hier verzekerd dat het niet zo

hoeft te zijn en dat 2019 nog ver weg is. De situatie is met betrekking tot de herindeling niet veel veranderd van de situatie in november maar dit betekent ook dat de situatie niet is verbeterd. De coalitie van Haren geeft direct aan zich niet langer constructief te kunnen opstellen en praat al sinds september niet meer mee. Dit baart ons toch wel zorgen. Zorgen die wij hier wel willen uiten. Wij denken dat niemand kan stellen dat het proces rond de herindeling met Haren naar wens verloopt. Buiten de gevolgen die er bestaan voor de herindeling met Ten Boer, kunnen wij ons voorstellen dat de stand van zaken ook andere gevolgen kan hebben. Ondanks dat wij Haren niet dwingen, zien 20.000 inwoners van de eventuele nieuwe gemeente dat hun gekozen bestuur niet deelneemt aan het proces rondom de herindeling. Zonder met de vinger te wijzen denk ik dat wij erbij stil moeten staan dat dit gevolgen heeft voor hoe in ieder geval een deel van die 20.000 inwoners zich straks zal voelen in de nieuwe gemeente. Dit brengt ons terug bij de bestuursovereenkomst die voor ons ligt. Wij denken dat we met deze overeenkomst in ieder geval de juiste uitgangspunten vaststellen voor een samenvoeging van Groningen, Ten Boer en misschien Haren.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Ja dank u wel, voorzitter. Zoals eerder aangegeven is de Stads partij voorstander van de gemeentelijke herindeling met Ten Boer. Het lot van Haren lag in handen van de provincie, die in de ogen van de Stads partij een puinhoop heeft gemaakt van de gemeentelijke herindeling. De provincie stelde dat herindelingen van onderop moeten komen en handelt daarmee tegenstrijdig en treedt een democratisch besluit van Haren met voeten. Het lot van Haren ligt nu echter in handen van de Tweede en Eerste Kamer.

Wanneer wij als raad vandaag zouden besluiten over een herindeling met Haren, zou de Stads partij tegenstemmen. Niet omdat wij tegen een gemeentelijke herindeling met Haren zijn maar omdat deze in onze ogen vrijwillig en van onderop moet gebeuren. Geen gedwongen huwelijk dus. Voor de herindeling met Ten Boer is dat wat ons betreft duidelijk een ander geval. Daar is het wel vrijwillig gegaan en het bestuursakkoord zoals nu voorligt kunnen wij dan ook steunen, omdat wij absoluut niet willen dat de herindeling met Ten Boer in gevaar komt.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, kan de heer Sijbolts mij uitleggen dat als wij vandaag zouden stemmen, als wij het voor het zeggen zouden hebben, de Stads partij zou tegenstemmen, terwijl uw voorganger, uw fractievoorzitter gewoon zei: "Ach, we gaan Haren als buitenwijk van Groningen gewoon even annexeren"?

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Die uitspraak kan ik niet uitleggen maar volgens mij hebben wij dit debat al eens eerder gevoerd. Wij hebben duidelijk gesteld als Stads partij dat wij het belangrijk vinden om goede contacten met de Ommelanden te hebben, ook als het bijvoorbeeld gaat om het aardbevingsdossier. Dat is voor ons belangrijker dan uitspraken die eventuele voorgangers van mij hebben gedaan.

De VOORZITTER: Anderen nog? Niet meer? Dan constateer ik dat aan het college op dit punt geen vragen zijn gesteld. Er is een opmerking gemaakt door de heer Lammers, die zei: "Wij hechten eraan dat die einddatum van januari 2019 niet in gevaar komt." Daar hechten wij allen aan. We hebben ook nog steeds de verzekering dat dit niet tot een vertraging leidt, zelfs al gebeurt er in Haren iets wat mogelijk iets langer duurt. We zullen ook de vinger aan de pols houden, omdat het ook een soort deadline voor onszelf is. Voor het overige zijn er geen vragen gesteld en stel ik voor dat wij gaan stemmen. De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Ja voorzitter, wij kunnen dus instemmen met dit bestuursakkoord maar wat ons betreft is er nog steeds geen sprake van een herindeling met Haren.

De VOORZITTER: Dat had u al gezegd, hoor. 38 voor, 0 tegen. Het voorstel is aanvaard.

7.b: Vragen Rekenkamercommissie huishoudelijke hulp (collegebrief 21 december 2016) + Cliënttevredenheidsonderzoek (collegebrief 8 december 2016) + zwartboek thuiszorg FNV

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, in de commissievergadering van 1 februari werden drie onderzoeken naar de huishoudelijke hulp besproken. De vragen van de rekenkamercommissie, het cliënttevredenheidsonderzoek van de gemeente Groningen en het zwartboek thuiszorg van de FNV. Dank aan degenen die deel hebben genomen aan de onderzoeken en degenen die de onderzoeken hebben gedaan. Het geeft ons waardevolle informatie over de staat van de thuiszorg in Groningen.

Een van de belangrijkste conclusies uit de onderzoeken is dat een vijfde van de respondenten uit het cliënttevredenheidsonderzoek aangeeft door de hoogte van de eigen bijdrage minder zorg af te nemen of hier zelfs geheel van af te zien. De SP-fractie is van mening dat de eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp nooit een drempel of belemmering voor cliënten mag zijn om de zorg te krijgen die ze nodig hebben. Voorzitter, mijn fractie trekt conclusies uit de onderzoeken en verbindt daar dan politieke daden aan. Onze conclusie is dat onder de cliënten die thuiszorg ontvangen veel mensen zitten die geen cent te makken hebben. Als een vijfde van de respondenten aangeeft zorg te mijden door een te hoge eigen bijdrage, dan moeten wij niet nog meer gaan onderzoeken maar vooral ook handelen. Daarom dient de SP-fractie een motie in die vraagt het overgebleven thuiszorggeld te gebruiken om de eigen bijdrage te verlagen. Over de manier waarop willen wij best een discussie met u aangaan maar dat het kan en dat het nodig is dat wij het overgebleven zorggeld hiervoor moeten gebruiken en bestemmen, dat staat volgens de SP als een paal boven water. Volgens mij is er een interruptie van mevrouw Paulusma.

De VOORZITTER: Mevrouw Paulusma.

Mevrouw PAULUSMA (D66): Dit is echt een unicum voorzitter, dat mijnheer Dijk mij het woord geeft.

De heer DIJK (SP): Ja, ik zag u wuiven.

Mevrouw PAULUSMA (D66): Dank, voorzitter. Ik hoor de heer Dijk van de SP met een stellige overtuiging zeggen dat een deel van de mensen afziet van thuiszorg vanwege de eigen bijdrage. Volgens mij heeft in de commissie het college ook aangegeven dat dit onderzocht wordt, dat het een reden zou kunnen zijn. U maakt daarvan al met stelligheid dat het zo is. Ik ben benieuwd hoe u daarbij komt.

De heer DIJK (SP): Nou, voorzitter, de vele verhalen die wij krijgen van mensen die thuiszorg ontvangen maar ook het klanttevredenheidsonderzoek van de gemeente zelf, geven duidelijk weer dat 20% van de cliënten dit als belemmering ziet en als reden aangeeft waarom zij minder zorg afneemt of geen zorg meer afneemt.

De VOORZITTER: Mevrouw Paulusma.

Mevrouw PAULUSMA (D66): Voorzitter, dan nog blijft mijn vraag: hoe komt u erbij dat mensen afzien van huishoudelijke ondersteuning vanwege de eigen bijdrage? U geeft net zelf aan dat een deel dat wellicht zegt en dat daar onderzoek naar gedaan wordt door het college. Ik vind dat u nogal ver vooruitloopt.

De heer DIJK (SP): Nee, ik loop niet vooruit. Volgens mij zijn wij al jarenlang, eigenlijk al sinds het aantreden van dit college aan het bezuinigen op de huishoudelijke hulp. We zien dat de uren worden gekort, dat budgetten lager zijn, dat de eigen bijdragen weer verhoogd zijn in januari en wij weten dat het mensen zijn met een smalle beurs. Zo'n 65% van de mensen die thuiszorg ontvangt zit op of rond het sociaal minimum. Volgens mij kan het helemaal geen kwaad om te concluderen dat, als er geld over is in 2016, wij dit gaan inzetten om de eigen bijdragen te verlagen om de drempel voor mensen weg te nemen, zodat ze geen zorg hoeven te mijden en dat zij zelfs die afweging in hun eigen leven niet hoeven te maken. Daar heb ik geen onderzoek meer voor nodig. Dat kan ik gewoon concluderen doordat ik hier voelsprietten in de stad heb. En het is een gemeentelijk onderzoek dat er gedaan is, dus laten we daar conclusies aan verbinden.

De VOORZITTER: Mevrouw Paulusma.

Mevrouw PAULUSMA (D66): Voorzitter, ik hoor de heer Dijk zeggen: “Laten we de eigen bijdragen verlagen”, maar voor wie dan? En bij wie zegt u dan: “U krijgt geen hulp meer, omdat wij de eigen bijdrage voor mensen die het wel konden betalen nu verlaagd hebben”?

De heer DIJK (SP): Nee, ik heb niet gezegd dat de mensen daardoor geen thuiszorg horen te krijgen. Ik heb een aantal opties in de motie verwerkt en ik heb haar rondgestuurd, om die reden. Ik heb het ook open gehouden, ik wil het graag met jullie bediscussiëren maar ik wil hier nu, vandaag, vaststellen dat we het geld dat voor thuiszorg bedoeld is, gaan besteden aan het compenseren van de cao die gewijzigd zal worden. Dat heeft wethouder Schroor ook aangegeven. Dat heb ik in mijn motie verwerkt. En om te kijken naar verschillende manieren waarop wij de eigen bijdragen kunnen verlagen. We zouden kunnen zeggen dat we de inkomenscategorieën gaan verhogen naar 130% of misschien 135%. We kunnen kijken of we voor iedereen een minder hoge eigen bijdrage kunnen berekenen of we kunnen gaan kijken naar de meest kwetsbare groepen die thuiszorg ontvangen, mensen met het allerlaagste inkomen.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Ik kan de SP een eind volgen maar dan is de vervolgvraag: hoe gaan we dat dan in 2017 doen en in 2018? We kunnen het misschien nu voor een jaar doen. Dan kunnen we ze nu eenmalig tegemoet komen. Maar hoe zou dat dan duurzaam kunnen?

De heer DIJK (SP): Dat vind ik nou echt een zinnige vraag als het gaat over de eigen bijdrage in de thuiszorg en het overgebleven zorggeld. Ik snap dat u die vraag stelt. Het gaat hier om 700.000 euro tot 900.000 euro, wat ongeveer 15% is van het totale budget dat wordt uitgegeven aan de thuiszorg. Volgens mij kunnen wij die 700.000 euro tot 900.000 euro, als we het zo aanhouden als het nu is, het jaar daarop ook gaan inzetten. Net zo goed. Het blijft die 15% die er nu bespaard wordt op de thuiszorg, die overgehouden wordt op de thuiszorg. Volgens mij zou het voor 2017 en 2018 ook gelden.

De VOORZITTER: Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stads partij): Even een vraag aan de heer Dijk. Weet u hoe hoog de eigen bijdrage is van minima voor thuiszorg per uur?

De heer DIJK (SP): Ja, ik dacht ongeveer € 3,60. Volgens mij hebben we hem net verhoogd met 20%.

Mevrouw RIEMERSMA (Stads partij): Nee, mijnheer Dijk. Het is € 1 en die wordt verhoogd tot € 1,20. Die 20% ...

De heer DIJK (SP): Ja, en de inkomenscategorie daarna is € 3,60 en de inkomenscategorie daarna ...

De VOORZITTER: Ho, ho!

Mevrouw RIEMERSMA (Stads partij): Ja sorry hoor, voorzitter.

De VOORZITTER: Nee, u krijgt het woord van mij, mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stads partij): U zegt iedere keer: “20% verhoging”, maar het is 20% van € 1. Dus waar hebben we het over? Ik vind het een beetje tendentius waar u mee bezig bent.

De heer DIJK (SP): Schitterend! Hier zie je dus inderdaad een Stads partij die totaal het gevoel met de samenleving is kwijtgeraakt. Als het inderdaad van € 1 naar € 1,20 gaat of van € 3 naar € 3,60 per uur en je berekent het aantal uren per maand, dan zijn dat forse bedragen voor mensen. Dan gaat het er inderdaad om of je een keer naar een culturele activiteit kunt gaan, of een keertje met je kleinkind naar het zwembad, ga zo maar door. Wij vinden dat wel belangrijk. We vinden het ook belangrijk dat die mensen als het om thuiszorg gaat, niet de zorg gaan mijden door hoge kosten. En als wij die eigen bijdrage helemaal kunnen afschaffen zou dat schitterend zijn maar dat is toekomstmuziek.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, die € 1 was gebaseerd op het oude beleid, dat wij hiervoor ook hadden. Dus dat was hetzelfde. Maar vindt u niet dat wij moeten kijken naar waar een stapeling van die bijdragen voor mensen te zwaar wordt? Dus dat wij kijken waar mensen echt het hardst worden getroffen? Bij de maatwerkvoorziening bijvoorbeeld, is een tekort. Vindt u niet dat daar ook geld naartoe moet gaan?

De heer DIJK (SP): Mevrouw Bloemhoff, volgens mij zegt u ook zinnige dingen. U kunt mijn motie lezen. Daar staan verschillende voorstellen in waar wij naar kunnen kijken. Ik wil daar heel graag vooral met u naar kijken. Dat weet u. U hebt in de commissie uw zorgen ook geuit. Maar het doel van deze motie is vooral om te zeggen: “Het geld dat overgebleven is uit 2016 gaan we gebruiken voor het verlagen van de eigen bijdrage.” Daar kiezen wij nu voor. Dat is de keuze die de SP maakt en dat zijn de conclusies die wij trekken uit de onderzoeken van een aantal jaar thuiszorgbeleid dat wij hier hebben gehad en volgens mij kunnen wij dat gewoon vandaag besluiten als de politieke wil er is. En ik reken op uw steun.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Mijn vraag is even of de SP die keuze ook maakt als er een tekort is bij echt zware zorg. Dat is gewoon even mijn vraag. Ik kan u volgen, de eigen bijdrage is belangrijk maar die zware zorg is misschien nog wel belangrijker.

De heer DIJK (SP): Ik wil daar altijd met u naar kijken. Geen enkel probleem.

De VOORZITTER: Mevrouw Paulusma.

Mevrouw PAULUSMA (D66): Dank, voorzitter. Wellicht is het mijn interpretatie maar ik proef ook een beetje een emotie van ‘de gemeente houdt geld over omdat zij mensen kort op hun ondersteuning’. Volgens mij houdt deze gemeente geld over omdat een heleboel mensen in deze stad hebben gezegd: “Wij kunnen wel met een beetje minder”, omdat er juist mensen in deze stad zijn met de zwaardere vraag, die meer hulp nodig hebben. Dus wat wilt u nou, het een of het ander?

De heer DIJK (SP): Wat ik wil is heel helder. Volgens mij heb ik aangegeven dat er een grote groep mensen is die huishoudelijke hulp nodig heeft. Uit het onderzoek blijkt, ik wil het wel blijven herhalen, dat 20% van de respondenten aangeeft zorg te mijden omdat de eigen bijdragen te hoog zijn. En dan moeten we gewoon een conclusie trekken dat als er geld over is uit 2016 – waar dat ook door komt, daar verschillen we over van mening, dat weten we zo onderhand na tweeënhalft jaar wel – die 700.000 euro tot 900.000 euro die over is gebleven, wij dat gaan uitgeven aan het verlagen van de eigen bijdrage, waardoor meer mensen in aanmerking komen voor thuiszorg.

De VOORZITTER: Ik wil eigenlijk graag die motie langzamerhand zien. Mevrouw Paulusma nog even en dan is het klaar.

Mevrouw PAULUSMA (D66): Dank, voorzitter. Ik mocht het nog afronden, toch? Maar dan kiest u er dus niet voor, zoals we in de commissie met elkaar besproken hebben, dat wij juist extra inzet gaan plegen op de mensen die nu niet in beeld zijn, die dus ook niet onder die 20% vallen. Wellicht met het budget dat nu over is, dat u wilt gebruiken om het tarief te verlagen.

De heer DIJK (SP): U mag er van mij naar kijken maar ik vind het allerbelangrijkste en dat heb ik ook aangegeven en dat is het doel van deze motie, dat wij de eigen bijdragen gaan verlagen. Het hoeft niet het totale bedrag te zijn maar ik wil het daarvoor in eerste instantie ter beschikking houden. Ik wil dat het daarvoor bedoeld is. Mochten er veel ergere dingen zijn, dan wil ik daar best met u een discussie over aangaan maar ik wil gewoon zwart op wit hebben en daar wil ik met deze motie een uitspraak van de raad richting dit college voor hebben, dat we er niet zo meteen heel andere dingen voor gaan doen maar dat dit echt hiervoor bedoeld blijft.

Motie 1: Eigen bijdragen verlagen met overgebleven zorggeld (SP, 100% Groningen)

De raad van de gemeente Groningen, bijeen op woensdag 15 februari 2017, berekende de Vragen Rekenkamercommissie huishoudelijke hulp (collegebrief 21 december 2016) + Clienttevredenheidsonderzoek (collegebrief 8 december 2016) + zwartboek thuiszorg FNV,

constaterende dat:

- uit het cliënttevredenheidsonderzoek naar voren komt dat ongeveer een vijfde van de respondenten door de hoogte van de eigen bijdrage minder zorg afneemt of hier in het geheel van afziet;
- de eigen bijdragen voor de huishoudelijke hulp per 1 januari 2017 verhoogd zijn;
- de gemeente Groningen ongeveer 15% van het budget voor de huishoudelijke hulp over het jaar 2016 over heeft gehouden;¹

overwegende dat:

- de eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp geen drempel of belemmering voor cliënten mag zijn om de zorg die zij nodig hebben of te nemen;
- de veranderingen in de huishoudelijke hulp de afgelopen jaren een grote impact op cliënten en thuiszorgwerkers hebben gehad;
- geld dat bedoeld is voor de huishoudelijke hulp ook uit moet worden gegeven aan de huishoudelijke hulp;

verzoekt het college:

- de overgebleven middelen uit 2016 die bestemd waren voor de huishoudelijke hulp in te zetten voor:
 - o de aanpassing van de cao voor de huishoudelijke hulpen
 - o het verlagen van de eigen bijdragen voor cliënten die een beroep doen op de huishoudelijke hulp
 - of door een generieke verlaging van de eigen bijdragen
 - of door de eigen bijdragen per inkomenscategorie te verlagen
 - of door de inkomensgrens voor de lagere eigen bijdrage te verruimen;
- voor 1 april 2017 hierover een voorstel te presenteren en dit voorstel ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad van Groningen;

en gaat over tot de orde van de dag.

¹ Zoals aangegeven door wethouder Schroor in de raadscommissie O&W van 21 december 2016: Totale budget is 4.700.000 euro => 15% is 705.000 euro.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u, voorzitter. Het staat vast dat het aantal uren huishoudelijke hulp is afgenomen in de jaren 2012 tot 2015. Dat is keurig in een tabelletje meegegeven in de stukken. Het aantal uren is afgenomen van 3,3 per week naar 2,7 per week. Dat is natuurlijk ook zuur voor mensen die in de thuiszorg werken. Daar moet ook aandacht voor zijn. Daar heeft het FNV volkomen gelijk in. Het FNV wil dat aantal uren weer terug zoals vroeger maar het is de vraag of dat wel kan. Wel is er een aantal zaken met succes aangespannen maar wij vinden wel dat het FNV zich ook tot de werkgevers moet richten om een beter resultaat te krijgen voor de werknemers.

In de raadscommissie had ik gevraagd naar de Rijkstoelagen 2015-2016 van 750.000 euro en 400.000 euro en hoe die zijn verwerkt in de aantallen uren. Daar heb ik toen geen antwoord op gekregen en dat antwoord zou ik nu graag alsnog hebben. Wat mijn fractie verder belangrijk vindt is rechtszekerheid. Krijgen de mensen waar zij op grond van de Wmo recht op hebben, namelijk het recht op compensatie? Alles draait om artikel 4, namelijk Het Gesprek. Met hoofdletters. "Het college informeert de cliënt en zijn mantelzorgers over de gang van zaken bij het gesprek, rechten en plichten" enzovoorts, "en vraagt cliënt toestemming om persoonsgegevens te verwerken. Cliënt wordt gewezen op het recht op onafhankelijke cliëntondersteuning en het onverplichte karakter van mantelzorg." Dat laatste wil ik benadrukken. Dat heb ik in de commissie ook gedaan. Uit de evaluatie uit 2015 bleek dat 80% van de ondervraagden niet bekend is met de onafhankelijke cliëntondersteuning. 12% heeft er gebruik van gemaakt. En dan die onverplichte mantelzorg. Mantelzorgers in Beijum en in Oosterpark, dat is ook door de evaluerende burgers vastgesteld, lopen met de tong op hun schoenen omdat ze het werk niet aankunnen. Kennelijk vinden velen dat zij verplicht zijn hun partners, ouders, broers, zussen, enzovoorts

te helpen. Die misvatting is erin geslopen en dat moet beter worden gecommuniceerd. Mantelzorg kan niet dwingend worden opgelegd aan huisgenoten. Hierop had ik graag een reactie. Dank u wel.

De VOORZITTER: Wie mag ik verder het woord geven? Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Dank u wel, voorzitter. Voor de eigen bijdragen van de huishoudelijke hulp, dat zei ik in de commissie ook al, omdat de bijzondere bijstand daar niet voor mag worden gebruikt, moet het college nog met een oplossing komen. Dat heeft de wethouder mij beloofd, dus daar wachten we even op.

Dan wil ik nog even iets zeggen over de motie en over die gelden. Wij hebben tegen die tarievenverhoging gestemd, omdat het, wat de heer Dijk ook al zei, gaat om een grote groep mensen die al weinig geld hebben. Waarom zouden we die extra gaan belasten als je geld over hebt? Ook al is het 20%. Ook al is het maar een heel klein bedrag. De noodzaak waarom je dat zou doen, mensen die al heel weinig geld hebben nog extra gaan belasten, zie ik niet. Dus iedere intentie, daarom staan wij ook op de motie, om toch meer geld naar de huishoudelijke hulp te laten gaan, dat direct vloeit naar mensen die niet zoveel geld hebben, die steunen wij.

De VOORZITTER: Mevrouw Paulusma.

Mevrouw PAULUSMA (D66): Dank, voorzitter. Ik heb twee vragen. Mevrouw Woldhuis zegt: “We hebben tegen een voorstel gestemd.” Dat snap ik even niet. Welk voorstel?

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Daar kan ik u direct antwoord op geven, dat is misschien handig?

Mevrouw PAULUSMA (D66): Nou, als u dat fijn vindt.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Dat gaat over de tarievenverhoging van huishoudelijke hulp. Daar hebben wij tegengestemd samen met de SP. Vraag twee?

Mevrouw PAULUSMA (D66): (...)

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Wij hebben hier een aantal maanden geleden een voorstel gehad, waarin stond dat de tarieven omhoog gingen 2017 met 20%, van € 1 naar € 1,20. Nou ja, daar zijn de meningen over verdeeld, wat je daarvan vindt. Wij hebben daartegen gestemd. Iedere intentie, iedere motie die zegt: “We kunnen dat op een andere manier oplossen, we kunnen toch meer geld naar die mensen laten gaan”, die steunen wij, omdat wij niet willen dat die mensen extra worden belast, met welk bedrag dan ook.

Wat was je tweede vraag? Je had twee vragen, toch? Oh, ik dacht dat er een tweede vraag kwam.

De VOORZITTER: Anderen nog? Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. De een roept dat het allemaal slecht verloopt, naar aanleiding van een zwartboek van de FNV. 27 gevallen van de 28 gevallen hebben uiteindelijk toch een hogere indicatie gekregen terwijl de andere partij stelt dat er slechts 30 bezwaren waren ingediend. Maar hoe het nu echt zit, dat weten we niet en daarom is het ook van groot belang dat we onderzoek doen. Wat wij wel weten is dat een aantal mensen geen huishoudelijke hulp meer afneemt. Als men het zelf beter kan regelen is dat natuurlijk prima want dat is ook een deel van die wijziging van de Wmo. Als het om financiële redenen is, natuurlijk niet. Iedereen die huishoudelijke hulp nodig heeft, die het niet zelf kan regelen of kan betalen, krijgt u hulp. Zo hebben we dat met elkaar in dit huis afgesproken. Daarom is mijn fractie blij met de toezegging van de wethouder in de commissie dat hier onderzoek naar wordt gedaan. Mensen die in financiële problemen komen en het niet redden, moeten zo snel mogelijk geholpen worden. Wij vragen het college dan ook voor de uitkomsten van dit onderzoek voldoende geld beschikbaar te houden.

Ook is de PvdA tevreden met de toezegging dat we zo snel mogelijk inzicht krijgen in het cliënttevredenheidonderzoek van 2016. Zo hopen wij een goed beeld te kunnen vormen van de wijzigingen die per 1 januari 2016 zijn ingegaan.

Tot slot hebben wij in de commissie begrepen dat het college binnenkort met een plan komt voor de besteding van de huishoudelijkehulpgelden die over zijn. Als PvdA vinden wij het belangrijk dat deze gelden worden besteed aan de mensen die het echt het hardst nodig hebben. Te denken valt aan de eigen bijdragen voor mensen met een smalle beurs, chronisch zieken en gehandicapten of ook zwaardere zorg. Wij willen hier graag snel over te spreken komen met het college en we vragen het college ook voldoende middelen beschikbaar te houden voor de uitkomsten van het onderzoek en die discussie.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, als ik zo de woordvoering van mevrouw Bloemhoff beluister, kan zij zo mijn motie steunen.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ik ga daar zo wat uitvoeriger op in. Wat voor ons in elk geval niet hoeft, is dat alle eigen bijdrages massaal verlaagd worden. Het gaat ons echt om de kwetsbaarste groep van de mensen die nu niet goed uitkomen. Daar willen we in elk geval bij de uitkomsten van het onderzoek van het college naar kijken.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, dat zegt mijn motie ook, dat dit kan. Die mogelijkheid laat ze open. Het zou mooi zijn als u haar steunt.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Waarvan akte.

De VOORZITTER: Anderen nog? Anders gaan we naar het college. Mevrouw Paulusma.

Mevrouw PAULUSMA (D66): Dank, voorzitter. Vroeger hadden medewerkers in de thuiszorg nogal de gewoonte om alles over te nemen. Dat zie je nu nog terug bij een bepaalde generatie hulpvragers. Ze vinden dat zij recht hebben op van alles, veel dingen niet meer zelf hoeven te doen en ook ondersteuning mogen eisen. "Dat de gemeente kritisch heeft gekeken naar wat mensen wél kunnen als het gaat om huishoudelijke hulp en of het echt wel nodig is, daar staan wij achter." En voorzitter, dat zijn deze keer niet mijn woorden maar van een aantal geïnterviewde wijkverpleegkundigen uit deze stad die juist vanuit de dagelijkse realiteit en ervaring aangeven dat wat wij aan het doen zijn in deze stad, een goede beweging is. Dat daar waar mensen het zelf kunnen, ze het ook zelf moeten doen. Dus voorzitter, de fractie van D66 staat nog steeds volmondig achter het beleid. Waarbij, zoals het college ook bevestigde in een laatste commissie, wij vinden dat er altijd extra aandacht moet zijn en inzet voor mensen die ondersteuning op wat voor manier dan ook mijden. Niet zoals de SP dat voorstelt met een generieke maatregel maar met maatwerk, omdat dit mensen pas echt helpt. Dank, voorzitter.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, kan mevrouw Paulusma mij vertellen wat er generiek is aan de maatregel die wij voorstellen? Wij geven drie opties, die behoorlijk breed zijn, waarmee je alle kanten nog op kunt. Het gaat er meer om dat wij het geld hiervoor beschikbaar houden.

Mevrouw PAULUSMA (D66): Nee, wat ik met generiek bedoel is dat u wilt dat alle eigen bijdragen verlaagd worden, omdat u eigenlijk vindt, met zoveel woorden, dat het beleid slecht is en dat het terug moet naar wat het was. Ik zeg dat we het budget dat over is moet investeren in mensen die het echt nodig hebben en dat we de vraag moeten stellen: "Wat hebt u nodig?" Dank, voorzitter.

De heer DIJK (SP): Misschien moet men echt leren om mijn motie een keer goed te gaan lezen. Dat staat er niet, namelijk.

De VOORZITTER: Oké. Mevrouw Brouwer, GroenLinks.

Mevrouw BROUWER (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Er is al veel gezegd in de commissievergadering dus ik wil dat niet gaan herhalen. Het blijft voor GroenLinks belangrijk dat mensen de zorg krijgen die nodig is. Ook voor de zogenaamde zorgmijder. Het is goed dat daar actief voor nagebeld wordt en geïnventariseerd. Verder blijft een punt van aandacht wat ook naar voren gekomen is in het zwartboek, dat je toch tussen de regels door kunt lezen dat mensen veel in eenzaamheid zijn en dat daar de thuiszorg niet voor is maar bijvoorbeeld de WIJ-teams. En mijn vraag is nog steeds: college, wat gaat u daaraan doen? Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan ga ik nu naar het college. Wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Dank u, voorzitter. Even een paar vragen van mevrouw Riemersma, om dat gelijk maar even weg te werken. De mantelzorg. We hebben bijna een miljoen euro eraan besteed en dat is besteed aan de WIJ-werkers, mantelzorg en de trainingen. Dat zijn de belangrijkste posten. Juist om het probleem dat u schetst, overbelasting en dat soort zaken, tegen te gaan en mensen daarin te ondersteunen. Zoals u weet komt er binnenkort weer een uitgebreid stuk naar u toe met wat wij allemaal gedaan hebben voor dat geld.

De VOORZITTER: Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stads partij): Ja, het gaat er mij om dat er gewoon in de wet, in de nadere regels staat dat mantelzorg niet verplicht is. Kennelijk wordt er wel gecommuniceerd, ik weet niet waar, in welk overleg, dat je gewoon mantelzorg moet leveren want er moet bezuinigd worden. Maar dat is met elkaar in strijd, lijkt mij en daardoor raken mensen overbelast en voelen ze zich gedwongen om allerlei werk te doen dat ze eigenlijk niet aankunnen. Dus ik zou toch willen dat daar een betere communicatie over komt.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, ik herken niet wat u zegt en het is ook niet waar. Dus het klopt niet. Het is niet zo dat mantelzorg verplicht is. We gaan op individuele gevallen met cliënten en ook met hulpvragenden in gesprek. We kijken wat er mogelijk is in het eigen systeem. We kijken wat er mogelijk is binnen de eigen familie en vriendenkring en eventueel mantelzorgers en natuurlijk, als dat allemaal niet lukt, is er gewoon hulp en ondersteuning zoals we altijd hebben geboden. Dus wat u zegt klopt gewoon niet.

De VOORZITTER: Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stads partij): Voorzitter, er stond in de evaluatie van het college over de wijken Beijum en Oosterpark dat een derde van de cliënten aangeeft dat mensen die voor hen zorgen, dus hun huisgenoten, mantelzorgers, overbelast is. Een derde!

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, mevrouw Riemersma haalt twee discussie door elkaar en ik stel voor dat ik verder ga over de huishoudelijke hulp.

De huishoudelijke toelage, daar vroeg u nog naar, die 450.000 euro en 750.000 euro, die hebben we gebruikt om tarieven te verlagen. Dat hebben we gedaan om zoveel mogelijk mensen in staat te stellen om huishoudelijke hulp in te kopen of te krijgen. Dat heeft gelopen tot en met 2016, dus dat is nu niet meer aan de orde. Wat er nu aan bijdragen komt voor de uurtarieven – dat loopt op tot zo'n 20 euro per uur vanuit de gemeente voor de laagste inkomenscategorie – wordt gewoon betaald door de gemeente vanuit de bedragen die wij krijgen vanuit het Rijk.

Dan, korthedshalve, omdat het een 1-minuutinterventie is, naar de motie. Ja inderdaad, wij vragen een eigen bijdrage. Een goede gewoonte van mijn voorgangster overigens, mevrouw Visscher. Ik kom even bij punt 1 van uw motie, de aanpassing cao voor de huishoudelijke hulp. Dat hebben wij al toegezegd, dus daar hebben we de motie niet voor nodig want dat hebben we al verwerkt in de cijfers vanaf 1 januari. Dat zult u ook terug kunnen zien in het resultaat bij de rekening, straks. Daar zit dat al in.

Dan het verlagen van de eigen bijdrage voor cliënten die een beroep doen op de huishoudelijke hulp. Wij zijn nu aan het onderzoeken waarom sommige cliënten hebben aangegeven geen gebruik te maken van huishoudelijke hulp, vanwege wellicht de eigen bijdrage. Ik heb u ook gezegd dat wij als gemeente gedacht hebben: het mag geen reden zijn dat daardoor mensen in de problemen komen, vervuilen, of wat voor problemen dan ook. Dus hebben we met al deze mensen contact. We bellen iedereen op. We horen overigens ook nu al, dat zijn geluiden die ik wel eens hoor uit die onderzoeken, dat mensen gewoon zeggen: "Ik heb het er gewoon niet voor over want ik kan het beter op een andere manier regelen" of: "Ik doe het anders" of: "Ik doe het nu zelf" of: "Ik laat het iemand doen" of: "Ik doe het samen met iemand." Dat is allemaal prima. Maar er zijn inderdaad ook situaties waarin wij denken: dit komt door de eigen bijdrage. Dan is het natuurlijk nooit deze eigen bijdrage alleen. Dan is het een stapeling, dan zijn er wel meer problemen aan de orde. Dan gaan we er met het WIJ-team naartoe en dat zijn wij op dit moment aan het doen. Daar komen we voor de zomer mee naar u toe met de resultaten en ik zeg richting de PvdA ook: het is niet interessant om daar nu een bedrag voor opzij te zetten. Ik zeg u gewoon toe dat wij voor alle gevallen waarvan blijkt dat het niet goed gaat en dat wij iets moeten doen, gewoon geld beschikbaar

stellen. Niemand valt tussen wal en schip. We zullen daar echt serieus naar kijken en dan zal het waarschijnlijk ook veel meer zijn dan alleen maar de eigen bijdrage wegstrepen. Als iemand nu vanwege € 1,20 per uur het niet doet en wij halen de € 1,20 weg, dan zal dit probleem niet opgelost zijn, is mijn stellige overtuiging. Dan is er meer aan de hand. Dan moet er meer gebeuren en dat zullen we doen. We zullen daarover rapporteren en we zullen daar ook de middelen voor beschikbaar stellen om dat aan te pakken.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Ja dank u wel, voorzitter. Een aantal dingen valt me op. “We zullen iedereen bellen om te vragen of hij de hulp heeft die hij nodig heeft”, maar dan vraag ik me wel even af of de wethouder wel weet wat een zorgmijder is. Als jij iemand belt en vraagt: “Hebt u de hulp die u nodig hebt?” zegt hij: “Ja hoor, natuurlijk. Geen probleem.” Maar als je echt bij iemand langsgaat, dan zie je pas echt wat er aan de hand is. Dit triggert mij wel even. Ik zou graag willen dat de wethouder daarop reageert.

Wethouder SCHROOR: Nee, dat gaat de wethouder niet doen. Voorzitter, ik ga verder met de beantwoording van de motie.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Voorzitter, toch even terug. Sorry, maar wij hebben geconstateerd dat er zorgmijders in de gemeente zijn. Vervolgens zegt u: “Wij gaan die zorgmijders bellen om te vragen of zij de hulp krijgen die ze nodig hebben.” Dan wil ik dat u gewoon langsgaat bij al die mensen die dat aan hebben gegeven. De definitie van een zorgmijder is dat hij zegt dat hij voldoende zorg heeft maar dat het feitelijk niet zo is.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, ik heb al gezegd dat wij uitgebreid met een verslag van onze bevindingen naar de raad toe komen. Ook met wat daar uitkomt. En ook met wat we daarmee gaan doen. En daar wil ik het even bij laten, laat ik het dan zo zeggen.

Voorzitter, dan richting de motie. Nogmaals, wij komen daar dus op terug. Wij komen met dit onderzoek voor juni. In mei krijgt u de resultaten hiervan, hebben wij net met elkaar besloten en dat is ook realistisch. Dan moeten we de discussie voeren of een eigen bijdrage in deze individuele gevallen het probleem is geweest of dat er meer aan de hand is geweest. De generieke maatregel die u in de motie vraagt om een generieke verlaging of de eigen bijdrage per inkomenscategorie, dat zijn allemaal generieke maatregelen op feitelijk de totale populatie. Ook de populatie die het wat moeilijker heeft in de inkomenscategorieën. Het college is van mening dat het vragen van een eigen bijdrage in de gevallen waar het geen probleem oplevert, geen probleem is. Het is ook een bewustwording van het feit dat hulp en ondersteuning geld kosten. Daar waar het goed gaat en waar die eigen bijdrage geen problemen oplevert, ziet het college absoluut geen noodzaak om daar iets aan te doen. En daar waar, dat moet uit onderzoek blijken en dat zal echt gaan om uitzonderingsgevallen waarbij bijzondere situaties aan de orde zijn, dit echt een probleem is en waarschijnlijk een stapeling daarvan, zullen we met passende maatregelen komen om dit soort mensen te helpen. Ik denk dat dit een veel betere weg is dan een generiek gebaar voor een eigen bijdrage nu te doen, zonder dat je die informatie hebt die wij nu aan het verzamelen zijn.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ik ben het met de wethouder eens dat je eerst informatie nodig hebt, dat je eerst een onderzoek moet doen maar ik wil wel graag weten wanneer we daarover komen te spreken. Ik weet niet of ik het goed had verstaan maar ik meen dat u net mei zei? Of zei u dat niet? Want dan wil ik graag ook dan spreken over de besteding van die gelden en de uitkomsten van het onderzoek.

Wethouder SCHROOR: Er zijn twee dingen die we even uit elkaar moeten halen. In mei zullen we de resultaten hiervan naar u toesturen en ook de maatregelen die wij getroffen hebben want we wachten natuurlijk niet op het debat. Als men zegt hulp nodig te hebben, zullen we dat ook direct en aanstands leveren.

De discussie over ‘de gelden’: wij hebben hier geen discussie en nog nooit gehad alleen over huishoudelijke hulpmiddelen. Wij hebben een resultaat op de Wmo en die bestaat uit onderdelen. Zowel

de huishoudelijke hulp in de algemene voorziening als ook in de maatwerkvoorziening als ook in de hulpmiddelen, als ook in beschermd wonen, ga zo maar door. Dat lijstje met waar de tekorten en ook de onderbesteding zit, dat krijgt u al bij de rekening. Dus dat is al eerder dan mei. Naar aanleiding van die rekening en ook de opsomming kunnen we met elkaar prima het debat voeren over wat er met eventuele overschotten op een bepaald onderdeel gedaan moet worden. Ik kan u overigens voorspellen dat het totale budget DMO, de maatschappelijke ontwikkeling of de VSD zoals we dat noemen, gewoon een tekort oplevert. Ik weet wel dat u dat weet maar het idee dat we op de zorg in zijn geheel geld overhouden, is niet aan de orde. Per onderdeel kunnen er wel fluctuaties zijn. We zijn bijvoorbeeld op dit moment aan het kijken of er ook sprake is van substitutie tussen de algemene voorziening en de maatwerkvoorziening. Ik denk, dat zijn de eerste heel voorzichtige resultaten maar dit wordt duidelijk in de rekening, dat er wel degelijk sprake is van een verschuiving van algemene voorziening naar de duurdere maatwerkvoorziening, waar we als gemeente de voorziening zelf inkopen en regelen, waar overigens ook weer een eigen bijdrage geldt. Kortom, dat palet van de middelen en wat er wel en niet overblijft, die discussie voeren we graag met u bij de rekening. Dan zullen we ook inzichtelijk maken hoe het precies zit in het zorgdomein in de breedte, waar het de portefeuille van collega Gijsbertsen raakt want dat hoort er ook bij. Dus dat kunnen we dan doen.

En als het echt gaat om specifiek dit onderzoek naar zorg- of hulpmijdend gedrag, wat wij natuurlijk ook onwenselijk vinden: dat onderzoek komt in mei naar u toe en daar kunnen wij in juni over spreken.

De VOORZITTER: Eerst mevrouw Woldhuis en daarna mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw WOLDHUIS (100% Groningen): Voorzitter, ik heb nog geen antwoord gekregen op mijn vraag. Ik ga hem nogmaals stellen. Gaat u bij die mensen langs of gaat u ze alleen maar bellen? Dan heb ik het over dat onderzoek waar u het net over had.

Wethouder SCHROOR: Ik heb het woord nog niet gekregen, mevrouw Woldhuis.

De VOORZITTER: Het woord is aan de wethouder.

Wethouder SCHROOR: Dank u, voorzitter. Wij zoeken contact en dat gaat op meerdere manieren, soms telefonisch, met alle mensen van wie uit het onderzoek is gebleken dat ze wel recht hadden op ondersteuning maar die daar geen gebruik van maken. Wij doen dat met mensen die daar verstand van hebben en die ook echt goed kunnen inschatten of er sprake is van een prima situatie, omdat mensen het zelf hebben opgelost, geen behoefte hebben aan inmenging of ondersteuning van de gemeente. Even goede vrienden. En we zijn ook in staat om direct, waar wij ook maar enige twijfel hebben of er geen sprake is van een andere situatie dan die ik net heb geschetst, contact te zoeken met het WIJ-team en persoonlijk contact te hebben vanuit die professionals in de intake met deze persoon. Ook gewoon daar ter plekke. Er wordt gewoon naar bevind van zaken gehandeld om op die manier open en bloot te kijken of er ook echt iets nodig is. Dat zullen we dan ook doen. En het verslag daarvan en uw oordeel daarover kunt u vol kwijt in juni, als de stukken naar u toe zijn gekomen. Dan even terug naar de motie.

De VOORZITTER: Eerst mevrouw Bloemhoff nog even. Voor een 1-minuutinterventie was dit wel een lang antwoord, overigens.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, nog even over wanneer we daarover spreken. We hebben altijd de rekening en dan hebben wij de neiging in die commissies die besprekingen te hebben en dan valt het wat weg. Ik zou zo graag zien dat wij even in de commissie O en W op een rijtje krijgen van de Wmo-gelden: dit doen we ermee, zoals ze het bij het participatiebudget ook wel doen. Dat we het even wat integraler kunnen bespreken vanuit de Wmo-gedachte. Dat is mijn vraag, of we dat dan in mei kunnen doen.

Wethouder SCHROOR: Ja. Wij zullen gewoon een goed overzicht leveren, zodat er geen misverstand is welke middelen in het totale zorgdomein waaraan besteed zijn en waar ze niet aan besteed zijn, zodat wij u goed kunnen voeden om dat debat goed te kunnen voeren. Dat zeg ik u toe en daar gaan wij elkaar aan houden.

Als het gaat om de laatste vraag, wanneer komt het cliënttevredenheidsonderzoek, hebben we even gekeken maar dit sturen we in september naar u toe. Dat hebben we ook toegezegd in de commissie,

zodat we direct daarna in oktober, als u dat zelf plant natuurlijk, daarover kunnen spreken. Wij kunnen niet eerder dan dat, omdat wij afhankelijk zijn van de verwerking van de VNG want daar sturen we namelijk eerst onze gegevens naartoe. Dat is de reden waarom wij niet nog eerder kunnen. Wij zijn daar afhankelijk van.

Volgens mij heb ik daarmee genoeg gezegd om de motie te ontraden, gelet op het onderzoek dat nog komt en de gegevens die echt noodzakelijk zijn om daadwerkelijk iets te kunnen zeggen of de eigen bijdrage hier het probleem is of niet.

De VOORZITTER: De beraadslagingen zijn gesloten. Wie heeft behoefte aan een stemverklaring? Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Ja, dank u wel. Met de toezegging van de wethouder is deze motie voor ons overbodig geworden. De cao, dat doen we al. We gaan het onderzoek erbij betrekken en we gaan het hebben over de besteding van het geld. Het wordt dan niet april of mei maar we kunnen het daar ook hebben over de verlaging van de eigen bijdrage voor de meest kwetsbaren, want dat vindt de PvdA wel belangrijk. Dus we gaan het er dan over hebben.

De VOORZITTER: Anderen nog? Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u, voorzitter. Wij vinden deze motie ook niet echt overtuigend en het is ook niet beter geworden door de woordvoeringen van de partijen. Verder staat er iets in de motie wat volgens mijn fractie niet kan: “aanpassing van de cao voor huishoudelijke hulp”. Volgens mij is dat de taak van de werkgevers voor de huishoudelijke hulp en niet van de gemeente. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja dank u, voorzitter. Ik wil me graag bij de stemverklaring van de PvdA aansluiten.

De VOORZITTER: Anderen nog? Niet? Dan gaan we stemmen. 8 voor, 30 tegen. De motie is verworpen.

8. Discussiestukken (n.v.t.)

9. Afscheid en Benoeming

9.a: Afscheid raadslid mevrouw Kuik

De VOORZITTER: Leden van de raad, wij gaan afscheid nemen van Anne Kuik. En dat doen wij omdat Anne denkt op een verkiesbare plaats te staan. Sorry. Ja weet u, ik ben lid van een partij die tot de laatste persoon grapjes moet maken over de verkiezingen. Ik zal dat niet doen. Je staat op een verkiesbare plek, zo staan de peilingen er nu voor en het lijkt aannemelijk dat het ook een prachtige, zekere plek is voor iemand uit Groningen voor een partij waar je ook al heel lang lid van bent. Het is je heel erg gegund. Ik denk dat dit het gevoel is, laat ik daar maar mee beginnen, vanuit de hele raad. Je bent ook al aan het campagnes. Ik heb nog even je Twitteraccount na zitten gaan en daar wordt voortdurend van alles op gezet om mensen te bewegen om in ieder geval naar de stembus te gaan. Dan heb je daarbij ook nog een stemadvies en je zegt eigenlijk: “Ik kan die twee dingen niet combineren en ik moet ook met een zuiver gemoed het ene kunnen afsluiten en het andere kunnen beginnen”. Dat is ook de reden waarom je nu al afscheid neemt en niet straks, als je dat lidmaatschap ook daadwerkelijk hebt bereikt. Dat lijkt ons op zichzelf een heel logische verklaring daarvoor. Vandaar dat het afscheid zich vandaag voltrekt.

Je hebt in de raad gezeten vanaf 2010; ik word altijd heel goed gebriefd over hoe dat precies heeft gezeten in het verleden. Jij kwam erin. Je partij verloor maar jij kwam er met voorkeurstemmen in. Dat is altijd een heel mooie prestatie. En vanaf dat moment was je een soort rising star. Toen ging het met een klein hickupje, maar daar hebben we het straks nog wel even over, omhoog en toen het toenmalige college in 2012 onder de tram kwam, ja ik moet het een beetje kort houden dus ik voeg het allemaal wat bij elkaar, en jouw fractievoorzitter Jan Seton wethouder werd, werd jij fractievoorzitter. En op datzelfde moment zie je eigenlijk dat het succes ineens een vlucht krijgt want op datzelfde moment werd jij ook bij de verkiezingen van het beste raadslid van Nederland tweede. Dat is natuurlijk ook hartstikke goed. Je kwam

daarmee ook op tv, dus de naam werd gevestigd. Ja! En dan opeens sta je op lijstjes en dan begint het allemaal te komen. Totdat de liefde komt.

Mevrouw KUIK (CDA): Die was er al.

De VOORZITTER: Ja oké, nou. In ieder geval voor de buitenwacht. Kijk, zo in detail word ik natuurlijk ook niet gebriefd maar ik ga ervan uit dat het moment dat jullie dachten, dit kan wel even duren, het moment was waarop jij dacht: nu moet ik ook zelf even kijken hoe ik de verhoudingen in deze raad ook zuiver kan houden en zeker toen Paul wethouder werd. Toen ontstond er een situatie waarin jij zei: "Ik moet nu toch weer even een stapje terug doen". Het is altijd ingewikkeld maar volgens mij hebben jullie dit buitengewoon keurig en integer gedaan. Ik denk dat iedereen dat ook vindt en anders waren daar ook al lang discussies over geweest. Dat is allemaal keurig vermeden.

Jij trad wel terug als fractievoorzitter maar je bleef een heel actief raadslid. Dat is je ook gegeven. Je bent niet de grootste diplomaat, dat zeg je zelf ook wel eens. Je bent heel direct maar je bent ook ontzettend betrokken en enthousiast. En je bent ook echt bewogen door mensen die het lastig hebben. Dat vind ik altijd een heel mooie eigenschap. We zijn elkaar inhoudelijk tegengekomen rondom de prostitutienota. Ik weet hoe fel je daarop was, ik weet ook hoe jij hebt geageerd tegen kinderprostitutie. Je hebt je zelfs nog eens laten opsluiten in een kooi. Nou ja, ik weet niet hoe effectief dát nu is maar je hebt het wel gedaan en het heeft in ieder geval aandacht getrokken en dat was op dat moment denk ik ook de bedoeling; als je wilt ageren tegen misstanden dan moet je zorgen dat je het op een manier doet die ook echt opvalt. Nou, dat is je ook echt goed gelukt.

Er is overigens nog wel, even over de liefde gesproken, een klein puntje dat nog staat en dat wil ik toch even doornemen, nu we hier toch in het openbaar bezig zijn. Dan ligt dat ook vast, namelijk. En dat is jouw initiatiefvoorstel om, omdat de trouwdag de dag van je leven is, dat te doen op een zelfgekozen locatie in de stad. En je weet wat ik nu wil gaan zeggen, hè? Je schijnt toen, ik wil niet zeggen 'toegezegd' te hebben maar wel de nadrukkelijke suggestie te hebben gewekt, waardoor iedereen de verwachting had dat, mocht het zover komen, jullie daar zelf ook gebruik van maken. Eigenlijk heb je toen gezegd dat jij de eerste zou zijn maar dat kan al niet meer. Ik wil er verder niks van zeggen maar het leek me een onderwerp dat wel belangrijk genoeg is om hier ook even te benadrukken.

Je hebt, dat is ook nog wel even interessant, een ander initiatiefvoorstel gemaakt: toegankelijkheid onder construction. Dat heb je natuurlijk ook met anderen gedaan maar dat gaat over de toegankelijkheid voor gehandicapten en ouderen en dat is natuurlijk ook zo'n onderwerp waarbij je ziet dat mensen problemen krijgen, mensen die ook niet alle toegankelijkheid die wij hebben kunnen benutten vanwege een handicap of anderszins en het is denk ik heel goed dat er raadsleden zijn die daar echt aandacht voor vragen en daar ook nog effectieve aandacht voor vragen.

Je hebt naast de onderwerpen die jou bezighielden je altijd heel open opgesteld als het gaat om mensen ontvangen rondom de raad, scholen bezoeken, et cetera. Je bent enorm actief geweest en ik weet dat jouw fractievoorzitter zegt: "Dit is wel een adering voor de partij, hier in de stad." En wij beschouwen het als een adering voor de raad dat je vertrekt. Maar je krijgt nu, iedere keer als je hier weer terug bent van ons lijstjes mee met wat wij gerealiseerd willen hebben, om dat vooral bij de CDA-fractie in de Kamer in de eerste plaats en uiteindelijk, ik weet niet welke onderwerpen je gaat doen en later, om ze zo te bepleiten dat Groningen daar alleen maar beter van wordt. Datzelfde overigens, ja Joost is er even niet, stel ik Joost ook in het vooruitzicht, mocht hij uiteindelijk ook tot die hoge roeping worden geroepen.

Het ga je goed. Je krijgt bloemen en een cadeau. *(Applaus)*

En nu moet je weer gaan zitten want mevrouw Van Gijlswijk krijgt nu eerst het woord.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Lieve Anne. Enthousiast, spontaan en eerlijk; drie kenmerken die op jou van toepassing zijn. Je enthousiasme gaat ook soms gepaard met een luide stem en daarover de volgende anekdote. Een paar maanden geleden werd je geïnterviewd in een koffiebar in het centrum van de stad. Na een kwartier kwam het barmeisje langs om jullie te manen zachter te praten. "Goed dat je voor de kleine ondernemers opkomt", zei het barmeisje, "maar met dit harde gepraat jagen jullie klanten weg." En door je spontaniteit flap je er nog weleens wat uit. Vaak in het Engels. Check! Cool! Of: chick! Of: "Jo, voorzitter!", als je wilt interrumperen maar de burgemeester even niet oplet. En als je dan het woord krijgt: "Thanks, voorzitter!" en in een interruptiedebat vraag je gerust: "Kan GroenLinks to the point komen?" Je eerlijkheid is te prijzen maar zorgt af en toe voor uitspraken waarmee je jezelf tekort doet. Op de vraag waarom je hoog op de CDA-kandidatenlijst staat was jouw antwoord: "Er was niemand uit Groningen die het geluid van hier kan verwoorden. We hadden niemand uit Groningen." Zo is het bij die kandidatenselectie misschien wel gegaan maar come on, Anne! Je hebt echt veel meer in je mars.

Passie, wars van arrogantie en maniertjes. Van de hoed en de rand weten. Je niet uit het veld laten slaan. Ergens voor staan en er niet van afwijken. Opkomen voor anderen. Doen, de straat op, actie voeren. En het meest recente actievoorbeeld: de radeloze kleine ondernemers in winkelcentrum Paddepoel, die in hun ondernemersvrijheid beperkt worden. Op zondag niet open, hop, een boete! Jij kwam met een motie maar die kreeg geen meerderheid. Alsof je lid van een totaal andere partij bent, nam jij de actieleiding. Samen met de oppositie en ondernemers voerde je actie. Om de boete te ontlopen hielden we een sit-in in de winkels die eigenlijk op zondag open moeten zijn. Spontaan werd het plein in het midden van het winkelcentrum tot het Anne Kuikplein omgedoopt. En hoewel jij goed beseft dat je niet voor jezelf in de politiek actief bent, mag je op die vernoeming heel erg trots zijn.

Hoewel jij nog geen Kamerlid bent, weet je al wel wat er in Den Haag anders moet. Jij zegt daarover: "Den Haag moet zich minder richten op de koppen in De Telegraaf en meer op wat bij de mensen thuis speelt." Ik ben het helemaal met je eens. Veel Kamerleden hollen van de ene krantenkop naar de andere en denken dat ze het goed doen als ze maar zoveel mogelijk schriftelijke vragen stellen of dertig ledendebatten aanvragen. Wat ik nu ga zeggen is geen quizvraag maar er is een Kamerfractie van vijftien leden die per jaar 751 schriftelijke vragen stelt. Die fractie lijkt mij meer bezig te zijn met de krantenkoppen dan met wat zich buiten vierkante kilometer van het Kamergebouw afspeelt.

Ik zal niet alle ervaringen die ik eerder met je deelde en de tips die ik je eerder gaf herhalen. Ik heb wel een belangrijke waarschuwing. In Groningen blijven wonen, zoals alle kandidaten zich altijd voornemen, is niet zo moeilijk, weet ik uit ervaring. Maar veel in Groningen zijn, of zoals wethouder Van Keulen zich voorneemt, drie dagen per week in Den Haag te zijn als hij Kamerlid wordt, denk daar alsjeblieft niet te naïef over. Hoe Johan Remkes er ooit in slaagde raads-, Staten- en Kamerlidmaatschap te combineren is mij een raadsel. In het begin zul je ongetwijfeld trouw op dinsdagochtend vroeg de trein naar Den Haag nemen. Totdat je merkt dat je onderweg in slaap gevallen bent, vergeten bent op Den Haag Centraal uit te stappen en als je wakker wordt, merkt dat de trein ondertussen weer richting het noorden is vertrokken. Dan komt waarschijnlijk al gauw het moment dat je denkt: ik kan maar beter op maandag die kant op gaan want daar kan ik nog een paar uur fatsoenlijk slapen. Ook zul je je trouw voornemen elke donderdagavond terug naar Groningen te gaan. Totdat er veel VAO'tjes op de Kameragenda belanden en er ter plekke over moties moet worden gestemd, omdat er de dagen erna weer een of andere Europese top is en de Kamer de MP daar met een boodschap heen wil sturen. En voor je het weet, is dan de trein van 23.00 uur alweer vertrokken. Vrije avonden of weekenden omcirkel je nu niet in je agenda maar mijn welgemeende advies is: doe dat in de toekomst wel.

Het is telkens een hele toer om iets origineels voor een vertrekkend lid van de raad te bedenken. Ja Anne, nou komt het. Maar met een beetje hulp is het gelukt. We gaan vandaag Anne Kuik-muziekbingo doen. Ik zal even de spelregels uitleggen. Wat is de bedoeling? College en raadsleden en aanwezige medewerkers van de griffie krijgen zo meteen een bingokaart uitgereikt of jullie hebben die inmiddels al voor je liggen. Ik kijk even naar Bernd en Fleur en Jasper. Dank je wel. Graag uw naam op de bingokaart invullen. In een kleine drie minuten ziet en hoort u straks een dertiental muziekfragmenten. Het is aan u te raden bij welk raadslid of bij welke wethouder het getoonde muziekfragmenten hoort.

Wethouder VAN KEULEN: Ik weet waar dit idee is ontstaan!

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ik weet van niks. Er zijn wel een paar deelnemers uitgesloten. Achter het fragment vult u de naam in van het raadslid of de wethouder bij wie dit past. Na afloop van het filmpje geeft u de bingokaart rechts van u door, zodat ze weer bij Bernd, Fleur en Jasper uitkomen en voor de collegeleden en de griffiemedewerkers zal de bode ze ophalen. Tijdens het eten zal ik dan straks die ingevulde bingokaarten wel controleren om eens te kijken wie ze allemaal goed heeft. De vraag is: bent u er klaar voor?

De VOORZITTER: We zijn nog steeds aan het afscheid nemen van Anne, hè?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Klopt! Maar dan gaan we nu van start.

(Muziekfragmenten)

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Nou dames en heren, ik hoop dat u ze allemaal hebt. U mag uw ingevulde bingokaarten rechts doorgeven, alleen Anne houdt die van haar bij zich. U zult wel denken: wie heeft dit nu allemaal bedacht? Wel, het is Anne zelf die deze liedjes heeft bedacht voor een drietal wethouders en tien raadsleden, als opkomstmuziekje voor als de betreffende wethouders en raadsleden

opstaan en naar het spreekgestoelte lopen. We gaan nu in het openbaar controleren of ze alles zelf allemaal goed geraden heeft. Anne, wil je even achter het andere spreekgestoelte gaan staan? Oké, we gaan het als volgt doen. Ik noem de nummers één voor één op en aan mij, jij mag zelf telkens het juiste antwoord geven en ook graag de motivatie erbij want ik heb liever dat jij op de blaren zit, dan ik.
1: Het is moeilijk bescheiden te blijven.

Mevrouw KUIK (CDA): Sorry Tom. Kijk, weet je wat het is? Tom geeft altijd heel goed antwoord op financiële vraagstukken. Maar dat vindt hij zelf soms ook.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Carnaval in het noorden.

Mevrouw KUIK (CDA): Oh, eh Sorry, die weet ik niet.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Jan Peter Loopstra. I want to be a hippy.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, die had ik voor Carlo.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Fout! Martijn van der Glas. To the left.

Mevrouw KUIK (CDA): Het is zo snel veranderd. Ik denk Jimmy.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Goed zo. What Happened To Benny.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, Benni!

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): I don't care, I love it.

Mevrouw KUIK (CDA): Rosita? Jijzelf?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Joost van Keulen. De volgende. Run the World, girls.

Mevrouw KUIK (CDA): Sabine.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Fout! Wieke Paulusma.

Mevrouw KUIK (CDA): Emancipatie, oh ja!

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Krijg toch allemaal de klere.

Mevrouw KUIK (CDA): (...)

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Daan Brandenburg! Romana op de scooter.

Mevrouw KUIK (CDA): Max natuurlijk. Vanwege de scooter, ja.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): En dan 'Beestjes' van Ronnie en Ronnie.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, Gerjan!

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Nederwiet.

Mevrouw KUIK (CDA): Dan is die voor Carlo.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Klopt! Ik krijg een heel apart gevoel vanbinnen.

Mevrouw KUIK (CDA): Dat krijg ik van Paul.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Goed zo. En dan tot slot Star Wars, Darth Vader's Theme.

Mevrouw KUIK (CDA): Dat vond ik zelf een heel mooi nummer.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Heel goed, dankjewel.

Anne, je mag eerst weer even gaan zitten want we zijn er bijna. Ik kan niet zo snel tellen, omdat ik mijn bril niet op heb maar je hebt er een boel goed geraden. Dat is een hele prestatie en daar horen natuurlijk ook wel wat cadeautjes bij. We krijgen tegenwoordig heel veel prikkels te verduren en in de hectiek van het Haagse zal dit alleen maar toenemen. Het is niet zo gek om na een Kamerweek of een Kamerdag even helemaal niets te willen, niets te moeten en niet te hoeven presteren of na te hoeven denken. Ze zeggen dat iedereen kan kleuren en dat het een rustgevende bezigheid kan zijn. Om de stad waar je het politieke handwerk leerde niet te vergeten en om je hoofd leeg te kunnen kleuren, voor jou een kleurboek van Groningen.

De CDA-Tweede Kamerfractie zit al sinds jaar en dag in het voormalige gebouw van het ministerie van Justitie met statige gangen, zalen en werkruimten. Vanaf 2020 zal de Tweede Kamer vanwege renovatie tijdelijk in het huidige ministerie, het saaie ministerie van Buitenlandse Zaken gehuisvest worden. Maar waar je werkkamer in de toekomst ook zal zijn, ik weet nu al: die ruimte kan sowieso opgefleurd worden met een Groningse vlag.

Die renovatie is trouwens heel hard nodig want er worden regelmatig muizen in de Tweede Kamer waargenomen. Vooral grijze huismuizen schijnen heel goed met politici te kunnen samenleven. Ze passen zich aan aan de leefgewoonten en omstandigheden van parlementariërs. Dat muizenprobleem is overigens vooral aan de Tweede Kamerleden zelf te wijten. Politici, behalve die van de Partij voor de Dieren, laten nogal eens etensresten op hun kamer achter. Als je Groningen en onze gemeenteraad mist en troost vindt in deze zak Martinitorendrop, laat dan alstublieft geen kruimeltje achter.

Voor het geval de koffieautomaten weer eens buiten gebruik zijn, omdat ze vanwege de overlast van grijze kamerbewoners uit voorzorg geïnspecteerd en schoongemaakt worden, je eigen Groningse koffiemok.

De laatste weken klaag je over slaapttekort en dat je wallen begint te kweken. De banken op de verdieping van het college zullen met jouw vertrek uit de raad weer wat vaker vrij zijn want het kwam regelmatig voor dat je op woensdag een powernapje deed op de bank in de collegekamer. Voor die bank heb je trouwens al een alternatief gevonden: een zogenaamd powernapkussen. Ideaal om tussendoor een nap te doen. Ik voorspel je dat slaapttekort en die wallen alleen maar erger worden, daar in Den Haag. Het kussen zul je ooit eens zelf moeten aanschaffen maar tot die tijd kun je die wallen prima verbergen met een bivakmuts.

Lieve Anne, doe ons een groot plezier, doe mij een groot plezier. Laat je daar in Den Haag niet imponeren. Niet door andere Kamerleden, ook niet van je eigen fractie. Niet door formele omgangsvormen, niet door de hypes, niet door het vergrootglas waaronder Kamerleden liggen, niet door de camera's, niet door de arrogantie van de macht, niet door politieke spelletjes. Blijf vooral Anne, blijf vooral jezelf.

Mevrouw KUIK (CDA): Ik schenk mezelf toch maar even een glaasje in. Ja, de voorzitter heeft mij niet het woord gegeven maar ik zou zeggen: "Thanks, voorzitter." Daar begin ik dan maar mee.

Ook leuk dat mijn ouders er zijn, dat Bernard er is, dat Jan er is en alle andere mensen die nog op de tribune zitten, met wie ik heb samengewerkt. Tof dat jullie er nu ook bij zijn; dit is niet alleen een afscheid van een raad, maar ook van een werkplek, een plek waar ik met vrienden heb mogen werken en fijne collega's. Sinds 2006 ben ik op dit stadhuis te vinden. Tien jaar, waarvan zeven jaar raadslid. Ik kwam erachter: dit is een derde van mijn leven! Dat is best veel. Het begon allemaal in de oppositie als raadslid, in de banken met Jan Seton. Hij is bekend als een welbespraakt, correct en ervaren raadslid en ik was impulsiever. Ik gooide er allemaal Engelse termen in. Het woord shameful kwam vaak bij ons voor, op de fractiekamer. Ik heb ook veel van Jan geleerd en zo nu en dan leerde hij ook iets van mij. Ik weet nog wel een moment, toen kwam Jan de fractiekamer binnen en hij zei: "Hee Anne, we zijn een half uur eerder klaar! Chill hè?" Dat zijn toch mooie momenten! Ja, ik weet het nog.

Het CDA heeft mij die ruimte ook gegeven om hier mijn eigen stijl te voeren in de politiek. In het begin had ik soms ook even wat tijd nodig om af te koelen van een debat. Een van mijn eerste raadsvergaderingen waar ik rood aanliep was een debat over dat de wethouder de wet niet wilde uitvoeren op het punt van beleid tegen krakers. Nou, dat vond ik dus echt niet kunnen! Briesend zat ik naast Jan maar Jan heeft mij wel geleerd om tot tien te tellen.

Maar ook nu wordt er nog wel eens onnozelen lang vergaderd, als ik eerlijk ben. Soms gaat het dan niet over de inhoud maar over de vorm en dan heb ik ook geen filter. Dan kan ik ook nog wel eens wat roepen.

Maar gelukkig hebben wij dan altijd nog Rosita, die net even een stapje verder gaat. Dus dan valt dat van mij weer een beetje mee. Dat kan ik mij dan veroorloven.

Na twee jaar kwam Jan aan de overkant in de bankjes terecht. Het CDA kwam in de rol van coalitiepartij en ik had de eer om naast het financieel geweten van de raad, ja dat is wel zo, Bernard Koops te zitten. Ja, Bernard heeft ons een heleboel geld bespaard door op tijd te tippen voor de Icesave. Dat heeft de gemeente een hoop geld gescheeld, dus dat is wel zo. Toen had ik Jan niet meer naast mij zitten maar Bernard en als ik dan wilde interrumpieren en twijfelde of het te hard was, vroeg ik dat aan Bernard. En Bernard deed er meestal nog weer een schepje bovenop! Dat was nog weer iets extra's.

Dan ga ik even naar de betekenis van het raadswerk. Het raadswerk en deze plek hebben op verschillende manieren een belangrijke betekenis voor mij. Het is eervol werk. Het is de mooiste baan die je kunt hebben want je komt met zoveel mensen in contact, met zoveel talentvolle mensen, zoveel betrokken mensen. Als ik aan een ding denk, is Marlieke de Jonge toch wel het voorbeeld van die enthousiaste, betrokken inwoner van de stad, om zich in te zetten. Politiek is voor mij met passie me inzetten, in dossiers duiken, doen, voelen, afwegen en er ook voor gaan staan. Hoogtepunten waren natuurlijk de debatten over de koopzondagen, het prostitutiebeleid en de toegankelijkheid. Soms strijd je en behaal je geen resultaat. In Paddepoel tikken de boetes nog wel door, dus voor die ondernemers blijf ik mij inzetten en op het gebied van toegankelijkheid ben ik trots dat wij met zijn allen een initiatiefvoorstel hebben aangenomen. Nu moeten we ook zorgen met zijn allen dat het ook zichtbaar wordt en zichtbaar blijft. Zichtbaar wordt vooral en voelbaar wordt voor de mensen. Ik denk dat wij als ambassadeurs in de straat nog beter kunnen letten op of die borden allemaal wel goed staan of dat we zelf wel eens een keertje binnenlopen bij een ondernemer om ze recht te zetten.

Deze plek dan, het stadhuis. Tien jaar geweest, een heel fijne werkvloer. Ik kijk ook Arjan aan. Als de bodes mij van tevoren al de trap op zagen komen lopen, dan gingen de deuren al open. Dat is een heel fijn gevoel, dat de deur openstaat. Ik kon bij Hanneke altijd even buurten als ik er even doorheen zat en ik heb ook veel dagen gezeten op het hokje bovenin, op de derde. Een heel fijne werkplek. En dit was ook de plek waar ik mijn ware ben tegengekomen. Ik ben blij dat Paul deze stap heeft kunnen maken naar het wethouderschap. Ook goed voor zijn partij. Ik ben enorm trots hoe jij je werk doet. En hij blijft hier natuurlijk, dus ik zal hier ook nog genoeg binnen komen lopen. Want ja, ik blijf hier in Groningen wonen, dat lijkt me logisch. Ik neem het advies van mevrouw Van Gijlswijk zeker mee.

Dan nog wat persoonlijke favorieten. Dat zullen misschien soms wat interne grappen zijn van de mensen die erbij waren. In 2010 begonnen we met de raad vol jonge groepen, die hard debatteerden maar na de debatten trok met name Sabine het groepje ook de stad in. Dan gingen wij met Eelco, Rebecca, Paul en Randy de stad in en kwamen we ook laat weer thuis. Het grappige was: Randy was lid van de PvdA. Hij is nog steeds lid maar hij zat voor de PvdA in de raad. Hij had meestal het hoogste woord en dan kwamen de debatten en dan was hij weer teruggefloten. Dat is dan wel leuk, dat je zo'n jongerengroep hebt. Leuk om als jongeren ook samen te werken.

Werk en Inkomen, dat was toch wel een heftige commissie. Het ging heel diep op sociale zaken in. Er zitten ook grote kenners in, die de dossiers door en door kennen. Maar los van de politiek was Werk en Inkomen ook een stuk theater. En dat was te danken aan Anna en Rosita want die vlogen elkaar zo in de haren! Terwijl zij echt niet verschilden van standpunt, dat was nog het mooiste. Dat was heerlijk om naar te kijken en daar denk ik ook met veel plezier aan terug. Net als de voetbalcompetitie van de gemeenteraden in heel Nederland. Met een mix van partijen reden we in een mooi busje naar Venlo. Joost bracht de sfeer erin door alvast even op Twitter te zetten, we hadden een busje voor ons, "wie zit er in dat pauperbusje?" En werden persiflages gedaan van raadsleden en wethouders die voorbij kwamen en uiteindelijk zijn we ook nog de beste van het Noorden geworden, hè jongens? Ja, ik weet niet of dat in de krant heeft gestaan. Ik hoop het niet want er deed verder ook niemand vanuit het Noorden mee.

Ik ga Max missen, die droog en recht voor zijn raap zegt wat hij vindt van een onderwerp. Dat is ook wel lekker om te horen. Dan denk ik even aan de Friesestraatweg, hè Max? Bernd, die als voorzitter voor de zoveelste keer Rosita in het gareel moet houden, ja, ja. En heerlijk vond ik ook de interrupties van Mechteld die met een stalen gezicht de vinger op de zere plek legt. Volgens mij zitten er door haar scherpte extra ambtenaren op de publieke tribune, ik kijk even naar de heer Van der Schaaf, maar volgens mij is het wel zo bij onderwerpen over ruimte.

En dan eindig ik even met wat ik het mooi voorbeeld vind van hoe het zou moeten in de raad. Dan kijk ik naar de discussies die altijd gaande zijn tussen Wieke en Jimmy. Het lijkt het tegenovergestelde wat ze vinden van de zorg en hoe dat moet worden uitgevoerd maar ze gaan wel met elkaar in debat. Ze staan voor hun stemgedrag, los van wat je van de inhoud vindt, iets wat wij moeten doen als raad. Laten zien waar je staat. Dat mag nog wel eens meer. Er zijn soms commissies waar echt in overvloed technische vragen worden gesteld. Dat is niet om aan te horen, ook voor de publieke tribune niet. We zijn er om juist

te laten zien waar we voor staan. Dus ik zou zeggen: neem daar ook een voorbeeld aan en vraag niet te veel: “Wat vindt het college?” maar ook: wat vind je zelf? En sta daar dan ook voor. Ga in debat.

Ik zei wel: dit is het laatste punt maar mijn vriend Edward, daar ben ik natuurlijk ook blij mee, dat jij mij door saaie raadsvergaderingen hebt heen gesleept. En ik moet maar afwachten wie mijn nieuwe buurman wordt, natuurlijk.

Dan heb ik het moment nog even uitgesteld voor mijn mannen, want ik ben niet zo goed in afscheid nemen. Wij worden er alle drie ongemakkelijk van. Ik heb ook maar even een glaasje water neergezet. Op de radio hoorde ik het liedje Big yellow taxi met de zin “You don’t know what you have got until it’s gone”, dus je weet niet wat je hebt totdat het voorbij is. Maar ik weet heel goed wat ik heb. Ik heb echt een gouden team. Ik heb mogen zitten naast de twee meest betrokken gasten, Herman en René. Zij nemen het politieke vak bloedserieus maar zichzelf niet. En ik denk dat dit hen tot heel goede volksvertegenwoordigers maakt. We zeiden vaak genoeg tegen elkaar: “Wat maken we ons toch druk en wat is die bloeddruk toch weer hoog!” als we ergens van baalden maar dat druk maken is ook wel weer goed. Want je moet niet onverschillig worden. Juist die passie voor de zaak is belangrijk. Dan kijk ik naar de heer Bolle, ik ben gewend om Bolle te zeggen in plaats van René maar René is toch echt de master in de opbouw van verhalen. Onbevreesd en zo scherp als een mes. En daarnaast zit de Ninja van de interrupties. Bij Herman kom je niet zomaar weg. Ja, soms viel ik in slaap tijdens een commissie maar Herman zat er bovenop om te kijken wat de rest zei en of dat allemaal wel klopte en in de haak was. Dank voor alle samenwerking. Goede politici maar bovenal ook vrienden. Ik ga jullie missen, dat sowieso maar ik blijf in Groningen en ik ga denk ik heel wat werkbezoeken plannen met jullie.

Ik rond af. Het is nog geen 15 maart maar ik hoop dan wel in de Tweede Kamer het politieke werk voort te zetten, waar ik me ook zal inzetten voor die belangen van Groningen. Ik denk dat het goed is dat wij die lijntjes kort houden. Ik dank iedereen in de stad bij wie ik langs heb mogen komen. Op het stadhuis, iedereen dank. Ik wens jullie een goede samenwerking toe en mooie debatten en tegen mijn opvolger Rob zou ik willen zeggen: have fun en succes! (*Applaus*)

9.b: Installatie raadslid de heer Lamers

De VOORZITTER: Ja, nu moet ik nog even een paar serieuze dingen doen. Ik ga eerst aan de heer Lamers melden dat het niet altijd zo’n zootje is, hier. Wilt u hier komen, mijnheer Lamers? Waar is mijnheer Lamers? Oh, hij komt van deze kant. Als u dit zo volgt, wilt u dan nog wel?

De heer LAMERS (CDA): Ja, ja.

De VOORZITTER: Mooi. Goed, we gaan eerst even kijken of het allemaal deugt. De heer Brandenburg, voorzitter van de commissie Geloofsbrieven.

De heer BRANDENBARG (Commissie Geloofsbrieven): Voorzitter, de commissie heeft de geloofsbrieven nauwgezet onderzocht en in orde bevonden. Dus het kan.

De VOORZITTER: Ik dank u. Dan gaan wij nu staan en ik stel voor dat de publieke tribune, voor zover iedereen daartoe in staat is, ook gaat staan. U kent de procedure? Het is eigenlijk relatief simpel maar het moet wel even gebeuren.

“Ik zweer dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen.”

En dan verzoek ik u mij na te zeggen: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De heer LAMERS (CDA): Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De VOORZITTER: Hartelijk gefeliciteerd. (*Applaus*)

9.c: Benoeming commissievoorzitters

De VOORZITTER: Gaat u allen weer zitten. Ik moet nog één dingetje doen. Wij moeten nu nog de commissievoorzitters benoemen. Ik stel u voor om op dit voorstel conform te besluiten. Ja?

10. Sluiting

De VOORZITTER: Dan sluit ik hierbij de raadsvergadering en dan stel ik u voor om zo meteen naar boven te gaan. Daar is iets te eten en een hapje en een drankje en daar kunnen wij de heer Lamers feliciteren en afscheid nemen van Anne Kuik. Dank u wel. De vergadering is gesloten.

(Sluiting 18.14 uur)